Sayı – 19

Harp Mecmuası

Yıl – 2

Mayıs 1333

Şaban 1335

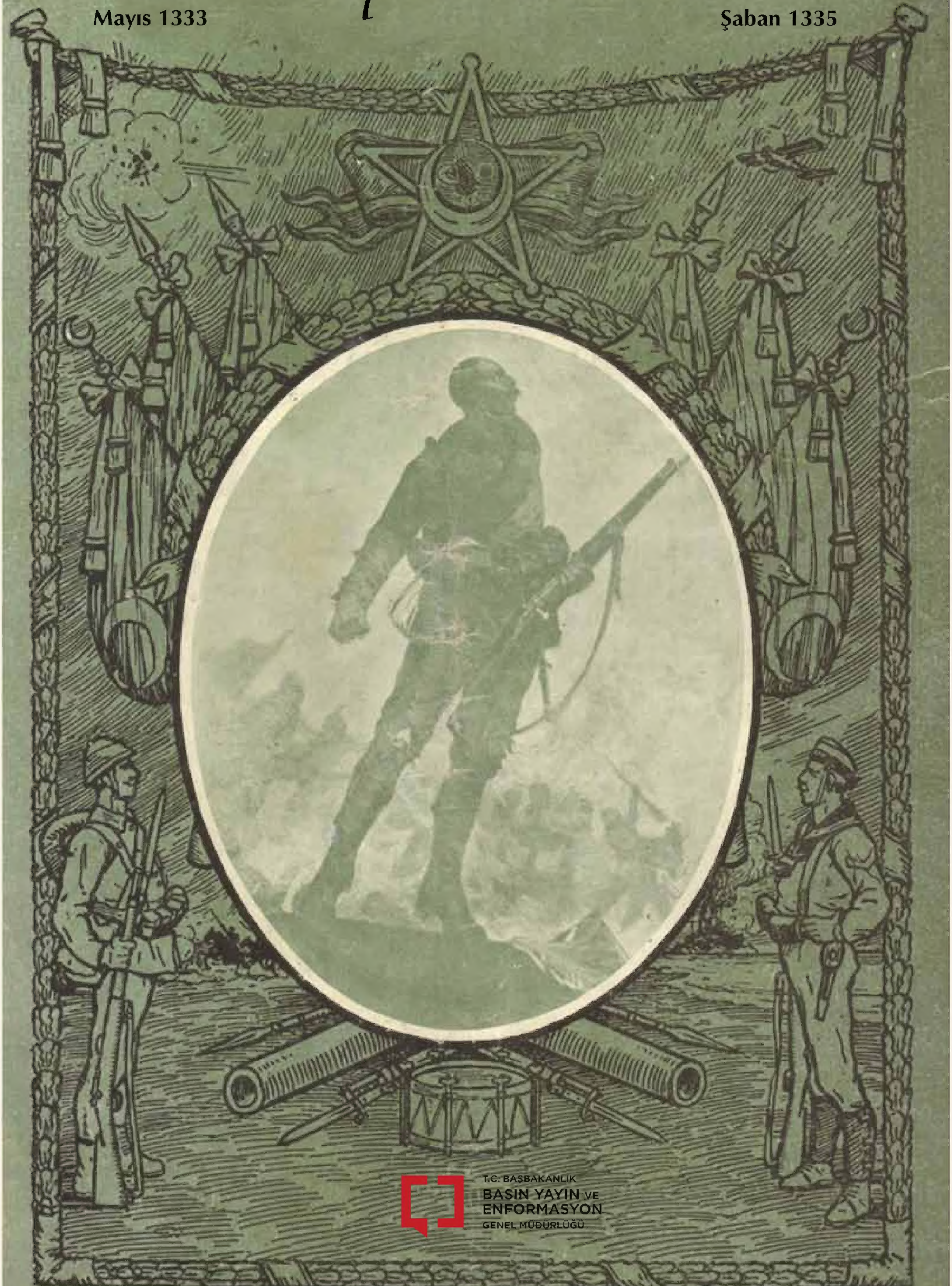

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Harp Mecmuası

Şaban 1335
Mayıs 1333

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞERAİT-İ MUAMELE

Bir senelik abone 24 nüsha itibar edilir. Abone bedeli pul olarak gönderildiği takdirde ancak posta pulu kabul edilir ve taahhütlü mektup derununda gönderilmelidir. Aksi takdirde ziyaından mesuliyet kabul olunmaz

Posta ücreti de dâhil olduğu halde bir yıllık iştirak bedeli

İstanbul ve vilayat için 25 kuruş

Memalik-i ecnebiye için 35 kuruş

Altı aylık abone yoktur.

Mecmuamızı ilk sayısından itibaren edinmek isteyenler bir senelik iştirak bedelini gönderirlerse şimdiye kadar münteşir nüshalar sırasıyla toptan ve bakiyyesi intişar ettikçe namlarına irsal olunur.

Mecmuanın her yerde fiyatı bir kuruştur.

İdarehane: İstanbul – Cağaloğlu'nda Divan-ı Muhasebat arkasında Kapalıfırın sokağı numara 6

Derc olunsun olunmasın mecmuaya gelen evrak ve tasavir iade olunmaz.
İlanat için idareye müracaat olunmalıdır.

EMNİYET BAKKALİYE MAĞAZASI

Asmaaltı Numara 4

Yağların en halis ve en nefisi ve binnisbe ehvenini satın almak için Hafız Osman Efendi'nin Emniyet Bakkaliye Mağazası'na uğramalıdır.

OSMAN ZEKİ TERZİHANESİ

Kumaş Mağazası

Erkek ve kadın için

Beyoğlu Cadde-i Kebir numara: 378-380

Telefon: Mağaza 790; hanımlar için salon: 240

Çarşı-yı Kebir'de Kuyumcular Caddesi'nde

TURAN YILDIZI

Naci Bey ve şeriki

Numara: 30 cevahir mağazası Numara 30

Altın ve elmas yüzük ve bilezikler, kadın ve erkek kol saatleri, enva pantantif ve kordonlar

Yeni tesis ve küşad edilen bu Türk mağazasında her türlü alım ve satım muamelesi icra edilir.

شرائط معامله

پوسته اجرتیده داخل اولدیغی حالده بر ییللق اشتراك بدلی
استانبول و ولایات ایچون ٢٥ غروش
ممالك اجنبیه » ٣٥ »
آلتی آیلق آبونه یوقدر.

بر سنه‌لك آبونه ٢٤ نسخه اعتبار ایدیلیر. آبونه بدلی پول اوله‌رق کوندرلدیکی تقدیرده انجق پوسته پولی قبول ایدیلیر و تعهدلی مکتوب درونده کوندرلملیدر. عکسی تقدیرده ضیاعندن مسئولیت قبول اولنماز.

مجموعه‌مزی ایلك صاییسندن اعتباراً ادنمك ایستینلر بر سنه‌لك اشتراك بدلنی کوندرورلرسه شمدی‌یه قدر منتشر نسخه‌لر صیراسیله طوپدن و بقیه‌سی انتشار ایتدکجه نامله‌رینه ارسال اولنور.

مجموعه‌نك هر یرده فیئاتی بر غروشدر.

اداره‌خانه: استانبول — جغال اوغلنده دیوان محاسبات آرقاسنده قاپالی فرین سوقاغی نومرو ٦

درج اولونسون اولونماسون مجموعه‌یه کلن اوراق و تصاویر اعاده اولنماز. اعلانات ایچون اداره‌یه مراجعت اولنملیدر.

چارشوی کبیرده قویومجیلر جاده‌سنده

توران ییلدیزی

ناجی بك و شریکی

نومرو: ٣٠ جواهر مغازه‌سی نومرو: ٣٠

آلتون والماس یوزوك و بیله‌زیکلر، قادین و ارکك قول ساعتلری، انواع پانتانتیف و قوردونلر.

یکی تأسیس و کشاد ایدیلن بو تورك مغازه‌سنده هر درلو آلیم و صاتیم معامله‌سی اجرا ایدیلیر.

امنیت بقالیه مغازه‌سی

آصمه آلتی نومرو ٤

یاغلرك الخالص والك نفیسی وبالنسبه اهونی صاتون آلمق ایچون حافظ عثمان افندینك امنیت بقالیه مغازه‌سنه اوغرامليدر.

عثمان زکی ترزیخانه‌سی

قماش مغازه‌سی

ارکك وقادین ایچون

بك اوغلی جادهٔ کبیر نومرو : ٣٧٨ — ٣٨٠

تلفون: مغازه ٧٩٠ ؛ خانملر ایچون صالون: ٢٤٠

Harp Mecmuası

Sayı – 19 | Fiyatı: 1 kuruş | Yıl – 2

Mayıs 1333 | On beş günde bir çıkar asker ve muharebeden bahs eder risale-i musavvere | Şaban 1335

"Yerinde Taltif"

Birinci Gazze Muharebesinde yalnız bir bölük kuvvetiyle beş İngiliz alayını kahr ve tard eden bir yüzbaşımız kahraman efradı muvacehesinde Başkumandan vekilimiz tarafından harp gümüş imtiyaz madalyasıyla taltif olunurken

حرب مجموعه‌سی

ییل – ٢ | فیئاتی : ١ غروش | صایی – ١٩

شعبان ١٣٣٥ | اون بش کونده بر چیقار عسکر و محاربه‌دن بحث ایدر رسالهٔ مصوره | مایس ١٣٣٣

« یرنده تلطیف »

برنجی غزه محاربه‌سنده یالکز بر بلوك قوتیله بش انکلیز آلاینی قهر وطرد ایدن بر یوزباشیمز قهرمان افرادی مواجهه‌سنده باش قوماندان وکیلمز طرفندن حرب کموش امتیاز مدالیه‌سیله تلطیف اولنورکن

gece bütün Gazze'nin sokaklarını tahkim etti. Fırkası kendisini kurtarırsa düşmana hücum edecek, buna imkan olmazsa son nefesine kadar boğuşa boğuşa ölecekti. Alay kumandanı Trablusgarp'ta, Çanakkale'de çok çarpışmış nişanla müzeyyen eski sancağını açtı ve "Arkadaşlar! Karşımızdaki düşmanı hepimiz tanırız. Kuvveti bizden pek büyüktür. Fakat unutmayınız ki Allah'ın yardımı elbet bütün kuvvetlerden üstündür. Bu şerefli sancak düşmanın eline geçmeyecek, ya düşman mağlup olacak, ya Gazze 125. Alay'a mezar olacak" dedi. Bu sözleri herkes büyük bir tevekkül-i dindarâne ile dinliyor ve biraz sonra yapacakları kavgaya hazırlanıyorlardı. Yaralılar, şehitler toplandı. Bütün gece düşmanla pek yakın geçti. Avuç içi kadar olan kasabanın evlerine sokulan düşmanı takviye eden kıtâtın kasaba

İkinci Gazze muharebesinin kahramanlarından bir kıtayı Başkumandan vekili teftiş ediyor

Sina cephesinde Başkumandan vekilimiz

GAZZE MUHÂREBESİ

- 1 -

Aklın ve askerliğin kabul edemeyeceği kadar uzun süren süngü ve dipçik kavgası bir türlü bitmiyordu. Yer kıpkırmızı olmuş ve cesetle dolmuştu. Bu didişme her taraf kararıncaya kadar devam etti. İngilizler pek çok olduklarından yerlerinde duruyorlardı. Bir avuç kahraman da ölmeyi, geri gitmeye, teslim olmaya tercih ediyorlardı. Nihayet karanlık meseleyi halletti. Herkes olduğu yerde kaldı. Telsiz telgraf "Gazze müdâfîlerine selam. Sabaha kadar sabır" sözlerini getirdi.

125. Alay'ın fırkası kendisinden epeyce uzaktı. Alay emin idi ki fırkası her türlü fedakarlığı yapacak kendisini kurtaracaktı. Fakat düşman bunu her halde hesap etmiş, fırkaya karşı da bir kuvvet ayırmıştı. Binaenaleyh bu demir çember arasında daha çok sebat etmek lazım geliyordu. Alay durmadı

haricindeki sabbâreler arasından yaklaştıkları görülüyordu. Artık şafak sökmüş karaltılar daha büyük katiyetle görünmeye başlamıştı. Düşman kıtâtı daha ziyade yaklaşıyor, dün başa çıkaramadığı işi bugün iki misli kuvvetle başa çıkarmak istiyordu. Güneş kendini gösterdiği zaman şarktan ve pek yakından top sesleri işitilmeye başladı. 125. Alay fırkasının pek yakınında olduğunu anladı. Artık alay kabına sığamıyor, saldırmak için yer arıyordu. Alay kumandanı birinci taburuna emretti. Gazze'ye hâkim olan Mantartepe düşmandan tathîr edilecekti. Çok geçmemiş şarapnel, obüs yağmurları arasında süngüleri parlayan kahramanların düşmana doğru atıldıkları görüldü. Kahhar mermiler hedeflerini bulmakta gecikmediler, memleketin fedâkar yavrularını birer

- devamı 292'nci sahifede -

Bu cephede keşif kollarımız düşman keşif kollarını takip ederken

کیجه بوتون غزه‌نك سوقاقلرینی تحکیم ایتدی. فرقه‌سی کندیسنی قورتاریرسه دشمنه هجوم ایده‌جك، بوكا امكان اولمزسه صوك نفسنه قدر بوغوشه بوغوشه اوله‌جكدی. آلای قوماندانی طرابلس غربده، چناق‌قلعه‌ده چوق چارپشمش نشانله مزین اسكی سنجاغنی آچدی. «آرقداشلر! قارشیمزده‌كی دشمنی هپمز طانیرز. قوتی بزدن پك بیوكدر. فقط اونوتمیكز كه الهك یاردیمی البت بوتون قوتلردن اوستوندر. بو شرفلی سنجاق دشمنك الینه كچمیه‌جك یا دشمن مغلوب اوله‌جق، یا غزه یوزیكرمی بشنجی آلایه مزار اوله‌جق» دیدی. بو سوزلری هر كس بیوك بر توكل دیندارانه ایله دیكلیور و بر آز صوكره یاپه‌جقلری غوغایه حاضرلانیورلردی. یاره‌لیلر، شهیدلر طوپلاندی. بوتون كیجه دشمنله پك یقین كچدی. آووج ایچی قدر اولان قصبه‌نك اولرینه صوقولان دشمنی تقویه ایدن قطعاتك قصبه

ایكنجی غزه محاربه‌سنك قهرمانلرندن بر قطعه‌یی باش قوماندان وكیلی تفتیش ایدییور

سینا جبهه‌سنده باش قوماندان وكیلمز

غزه محاربه‌سی

— ۱ —

عقلك و عسكرلكك قبول ایده‌میه‌جكی قدر اوزون سورن سونكو و دیپچك غوغاسی بر درلو بیتمیوردی. یر قیپ قرمزی اولمش و جسدله طولمشدی. بو دیدیشمه هر طرف قارارنجه‌یه قدر دوام ایتدی.

انكلیزلر پك چوق اولدقلرندن یرلرنده طوریورلردی. بر آووج قهرمان‌ده اولمكی، كری كیتمكه، تسلیم اولمغه ترجیح ایدییورلردی. نهایت قاراكلق مسئله‌یی حل ایتدی. هركس اولدیغی یرده قالدی. تلسز تلغراف «غزه مدافعلرینه سلام. صباحه قدر صبر» سوزلرینی كتیردی.

۱۲۵ نجی آلایك فرقه‌سی كندیسندن اپیجه اوزاقدی. آلای امین ایدی كه فرقه‌سی هر درلو فداكارلغی یاپه‌جق كندیسنی قورتاره‌جقدی. فقط دشمن بونی هر حالده حساب ایتمش فرقه‌یه قارشی‌ده بر قوت آییرمشدی. بناءً علیه بو دمیر چنبر آره‌سنده دها چوق ثبات ایتمك لازم كلیوردی. آلای طورمدی

خارجنده‌كی صباره‌لر آره‌سندن یاقلاشدقلری كورولیوردی. آرتق شفق سوكمش قرالتیلر دها بیوك قطعیتله كورونمكه باشلامشدی. دشمن قطعاتی دها زیاده یاقلاشیور، دون باشه چیقارامدیغی ایشی بوكون ایكی مثلی قوتله باشه چیقارمق ایستیوردی. كونش كندینی كوستردیكی زمان شرقدن و پك یقیندن طوپ سسلری ایشیدلمكه باشلادی. یوزیكرمی بشنجی آلای فرقه‌سنك پك یقیننده اولدیغنی آكلادی. آرتق آلای قابنه صیغامیور، صالدیرمق ایچون یر آرایوردی. آلای قوماندانی برنجی طابورینه امر ایتدی. غزه‌یه حاكم اولان منطارتپه دشمندن تطهیر ایدیله‌جكدی. چوق كچمه‌مشدی شراپنل، اوبوس یاغمورلری آره‌سنده سونكولری پارلایان قهرمانلرك دشمنه دوغری آتیلدقلری كورولدی. قهار مرمیلر هدفلرینی بولمقده كیجكمیور، مملكتك فداكار یاورولرینی برر

— دوامی ۲۹۲ نجی صحیفه‌ده —

بو جبهه‌ده كشف قوللرمز دشمن كشف قوللرینی تعقیب ایدركن

ise zırhlı kule ve endaht mazgalları ve arkalarında dahi dümen vazife ve tesirini haiz bir dişli çark bulunur. Sabit bir şekil ve cesamete tabi bulunmayan işbu zırhlı otomobillerin ebadı dahi muhteliftir. Tûlleri (4,5-9), arzları 1,5-4 ve irtifaları 2-3,5 metre sert yollardaki süratleri saatte (5-6), yumuşak topraklardaki ise (1-2) kilometredir.

Bu otomobiller, boyundan daha uzun beyazî ve şerit tekerleklerinden ibaret olan vesait-i muharrekesi sayesinde dar hendeklerle ufak mevani-i tabiiyyeyi bila mahzur geçebilirlerse de dümen cihazı kifayesizliğinden suhuletle dönemez ve bu cihaz etrafındaki aksamın nisbeten zayıf olmasından kolaylıkla kırılmak veya zedelenmeye mahkum bulunuyorlar.

Dördüncü ordu intibaatından:

1- Gazze mülhimesinde Osmanlı topçusu tarafından tahrip edilen bir İngiliz (tank)ı "zırhlı otomobil"

2- Gazze muharebesinde Osmanlı topçusunun iskat ettiği bir düşman tayyaresi.

TANK – ZIRHLI OTOMOBİL

Garp cephesi muharebat-ı ahiresinde evvela İngiliz ve müteakiben Fransızlar tarafından kullanılan zırhlı otomobillerin modelleri müteaddid ve esas şekilleri ise mik'ab, beyazî, menşur.. gibi muhteliftir.

Otomobilin yanlarında tekerlek kuşakları ve üzerinde

Zırhlı kulelerde iki aded 5, 7 santimetrelik top, makineli tüfenkler ve külliyetli cephane ile bir zabit ve yedi nefer bulunur.

(Tank)lar, leylen veya sisli havada ileride bir mevkiye sokulduktan sonra hava açılmasıyla beraber bulundukları mürtefi mevkilerden veya biraz ilerledikten sonra re'sen muharebeye girişirler. Ancak gerek cesametleri ve gerekse betaetleri hasebiyle muktedir bir topçu az müsait şerait-i havaiyye tahtında bile bunları az zamanda ve kendi piyade siperlerinden uzak mesafelerde iken imha edebilir.

Zırhlı otomobiller tehlikesi her halde topçu tarafından uzaklarda iken izale edilir bir şey idiğinden piyadenin bunlara karşı soğuk kanlılıktan başka bir vazifesi yoktur.

Gazze meydan muharebesinin şanlı zaferlerini, ebedî iftihârlarını taşıyan gazanferlerimiz

ایسه زرهلی قله و انداخت مازغاللری و آرقه‌لرنده دخی دومن وظیفه و تأثیرینی حائز بر دیشلی چرخ بولنور. ثابت بر شکل و جسامته تابع بولنمیان اشبو زرهلی اوتوموبیللرک ابعادی دخی مختلفدر. طوللری (۴،۵-۹)، عرضلری ۱،۵-۴ و ارتفاعلری ۲-۳،۵ متره سرت یوللرده‌کی سرعتلری ساعتده (۵-۶)، یومشاق طوپراقلرده‌کی ایسه (۱-۲) کیلومتره‌در.

بو اوتوموبیللر، بویندن دها اوزون بیضی و شریدتکرلکلرندن عبارت اولان وسائط محرکه‌سی سایه‌سنده دار خندکلرله اوفاق موانع طبیعیه‌یی بلا محذور کچه‌بیلورلرسه‌ده دومن جهازی کفایه‌سزلکندن سهولتله دونه‌مز و بو جهاز اطرافنده‌کی اقسامک نسبةً ضعیف اولمسندن قولایلقله قیریلق ویا زده‌لنمکه محکوم بولنیورلر.

دردنجی اوردو انطباعاتندن:

۱ – غزه ملحمه‌سنده عثمانلی طوپجیسی طرفندن تخریب ایدیلن بر انکلیز (تانق)ی «زرهلی اوتوموبیل»

۲ – غزه محاربه‌سنده عثمانلی طوپجیسنک اسقاط ایتدیکی بر دشمن طیاره‌سی.

تانق — زرهلی اوتوموبیل

غرب جبهه‌سی محاربات اخیره‌سنده اولا انکلیز و متعاقباً فرانسزلر طرفندن قوللانیلان زرهلی اوتوموبیللرک موده‌للری متعدد و اساس شکللری ایسه مکعب، بیضی، منشور .. کبی مختلفدر.

اوتوموبیلک یانلرنده تکرلک قوشاقلری و اوزرنده

زرهلی قله‌لرده ایکی عدد ۵،۷ سانتیمترهلک طوپ، ماکنه‌لی تفنکلر و کلیتلی جبخانه ایله بر ضابط و یدی نفر بولنور.

(تانق)لر، لیلاً ویا سیسلی هواده ایلروده بر موقعه صوقولدقدن صکره هوا آچلمسیله برابر بولندقلری مرتفع موقعلردن ویا بر آز ایلرولدکدن صکره رأساً محاربه‌یه کیریشیرلر. آنجق کرک جسامتلری وکرکسه بطائتلری حسبیله مقتدر بر طوپجی آز مساعد شرائط هوائیه تحتنده بیله بونلری آز زمانده و کندی پیاده سپرلرندن اوزاق مسافه‌لرده ایکن اعدام ایده‌بیلور.

زرهلی اوتوموبیللر تهلکه‌سی هر حالده طوپجی طرفندن اوزاقلرده ایکن ازاله ایدیلور بر شی ایدوکندن پیاده‌نک بونلره قارشی صوغوق قانلیلقدن باشقه بر وظیفه‌سی یوقدر.

غزه میدان محاربه‌سنک شانلی ظفرلرینی، ابدی افتخارلرینی طاشیان غضنفرلرمز

"290'ıncı sahifeden mâba'd"

birer yere seriyordu. Fakat ölümden ateşten ürkmeyen tabur dünün intikamını almak için sormadan ilerliyordu. Taburun yâveri İhtiyat Mülazımı Akif Efendi emir götürmek üzere ileri gitmişti. Cesur genç emri tebliğ ettiği kıtanın fedakarlığını görünce durmadı. Orada yaralanmış Tarsus'un Ali Fakih karyesinden Mustafa oğlu Ali Çavuş'u gördü. Daha hücûmun başlangıcında takıma kumanda eden bu çavuş çok ileride gidiyordu. Akif Efendi: "Çavuş silahını bana verir misin? Senin yerine ben gideyim" dedi. Son demlerini yaşamakta olan çavuş: "Al efendi ben kana kana öldüremedim, sen benim için öldür" cevabını verdi. Şimdi Akif Efendi elinde süngüsü takılmış tüfeği ile askerin önünde tepeye doğru koşuyordu. Tepe alınmış, süngülenen İngilizlerden arta kalanlar esir edilmişti. Akif çok İngiliz süngülemişti. Tepenin alındığı haberini geri götürmek üzereyken bir obüs patladı. Duman arasında kalan Akif'i aradılar. Kanlar içinde yerde yatıyordu. Bölük kumandanı tabura yazdı: "Tepeyi aldık. Akif'i şehit verdik."

Dördüncü ordu intibaatından:

1- Osmanlı süvarisinin cephe-i harbe azimeti

2- Şam istasyonunda bir müfreze-i askeriyenin merasime intizarı

3- Bir telgraf bölüğümüz harekete hazırlanıyor

4- Bir müfreze-i askeriyemiz vagonlara binerken

- 2 -

Esâsen bir akşam evvel keşif kollarımızdan gelen haberler düşmanın hatlarımıza yaklaşmakta olduğunu bildirmişti. Her tarafa teyakkuz emri verildi. Herkes anlıyordu ki Çanakkale'de mağlup ve perişan olan düşman burada intikam almak istiyordu. Nitekim esir olan bir İngiliz zâbiti "Tarihinize yazdığınız Çanakkale'ye mukâbil biz de böyle bir gün yazacağız" demişti.

« ۲۹۰ نجی صحیفه‌دن مابعد »

بر یره سریبوردی . فقط اولومدن آتشدن اورکمه‌ین طابوردونك انتقامنی آلمق ایچون صورمه‌دن ایلریله‌یوردی . طابورك یاوری احتیاط ملازمی عاکف افندی امری کوتورمك اوزره ایلری کیتمشدی . جسور کنج امری تبلیغ ایتدیکی قطعه‌نك فداکارلغنی کورنجه طورمه‌دی . اوراده یارالانمش طرسوسك علی فقیه قریه‌سندن مصطفی اوغلی علی چاوشی کوردی . دها هجومك باشلانغجنده طاقم قوماندا ایدن بو چاوش چوق ایلریده کیدیوردی . عاکف افندی: « چاوش، سلاحنی بکا ویرر میسك؟ سنك یرینه بن کیده‌یم » دیدی . صوك دملرینی یشامقده اولان چاوش: « آل افندی بن قانه قانه اولدیره‌مدم ، سن بنم ایچون اولدیر » جوابنی ویردی . شمدی عاکف افندی النده سونکوسی طاقیلمش تفنکی ایله عسکرك اوکنده تپه‌یه دوغری قوشیوردی . تپه اشغال ایدلمش ، سونکوله‌نن انکلیزلردن آرته قالانلر اسیر ایدلمشدی . عاکف چوق انکلیز سونکولمشدی . تپه‌نك آلندیغی خبرینی کری کوتورمك اوزره ایکن بر اوبوس پاتلادی . دومان آره‌سنده قالان عاکفی آرادیلر . قانلر ایچنده یرده یاتیوردی . بلوك قوماندانی طابوره یازدی . « تپه‌یی آلدق . عاکفی شهید ویردك » .

دردنجی اردو انطباعاتندن :

۱ — عثمانلی سواریسنك جبهۀ حربه عزیمتی .

۲ — شام استاسیونده بر مفرزۀ عسکریه‌نك مراسمه انتظاری .

۳ — بر تلغراف بلوکمز حرکته حاضرلانیور .

۴ — بر مفرزۀ عسکریه‌مز واغونلره بینرکن .

— ۲ —

اساساً بر آقشام اول کشف قوللرمزدن کلن خبرلر دشمنك خطلرمزه یاقلاشمقده اولدیغنی بیلدیرمشدی . هر طرفه تیقظ امری ویرلدی . هر کس آکلایوردی که چناق قلعه‌ده مغلوب و پریشان اولان دشمن بوراده انتقام آلمق ایستیوردی . نته‌کیم اسیر اولان بر انکلیز ضابطی « تاریخکزه یازدیغکز چناق قلعه‌یه مقابل بزده بویله بر کون یازه‌جغز » دیمشدی .

Dördüncü ordu intibaatından: Şerif-i Mekke Ali Haydar Paşa Hazretlerini Şam'da askerî idadi talebesinin istikbal merasiminden

Gazze'de herkes daha geceden hazırlandı. Sabah oldu güneş çölün nihayetsiz ufuklarını aydınlatırken uzun uzun kolların Gazze'ye doğru ilerledikleri görüldü. Gittikçe yaklaşan bu düşman kıtâatının Gazze muhafızlarından belki on defa çok olduğu anlaşıldı. O mevzide duran bir avuç kahraman arasında Adana'nın 125. Alay'ı vardı. Gelen düşman da Çanakkale'de karşılaştığı İngilizler idi. Pek kuvvetli ve çok olan İngiliz süvarisi pek çabuk yaklaştı ve mevziin yanlarına, gerilerine doğru sarkmaya başladı. Denizdeki onbeş geminin yardımı ve topçusunun cehennemî ateşi ile hücûma başladı. Toplar işliyor. İnsanların adam öldürmek

Askerî idadisi şakirdanının merasimden avdetleri

sonuna kadar çalışmak ve o suretle şanlı ismine leke sürmemek istiyordu. Çok geçmedi tabur her taraftan düşmanla ihâta edildi. Ve artık kuvvetin pek çok olmadığını gören ve kendisinden on, on beş defa çok olmadığını anlayan düşman taburun teslim olacağını ümid ederek derhal süngü hücûmuna kalktı. Taburun cesur zabitleri, kahraman neferleri hiçbir zaman yılmadıkları İngilizlerin süngülerinden yine yılmadılar ve şiddetle mukabele ettiler. Tam bu zaman K12 kumandanı Giritli İbrahim Efendi taburun ihtiyatî olarak, bölüğüyle geride idi. Yeni terfi etmiş genç, yakışıklı yüzbaşı Arıburnu'nda Kırmızısırt'ta dokuz ay İngilizlerin karşısında istirahat etmeden harp etmişti. Süngü takmış efrâdına: "Çocuklar; ileri! Bu İngilizler Çanakkale'den kaçanlardır. Haydi bir ders daha" dedi ve kükremiş birer arslan gibi bölük düşmana saldırdı. Süngü muharebesi olanca şiddetiyle devam ediyordu. Gözleri fırlamış, saçları dimdik olmuş neferler muttasıl dövüşüyor, elinde süngüsü takılmış tüfeğiyle Yüzbaşı İbrahim Efendi bu kanlı dövüşmede ara sıra bir şimşek gibi parlıyordu. Elindeki süngüsünü beş on defa düşmana saplamıştı. Düşman o kadar çok idi ki kahraman neferler nereye saldıracaklarını bilemiyor ve nereye süngülerini savursa orada bir düşman buluyorlardı..

-Maba'dı var-

için icat ettikleri bütün vesâit her tarafa ölüm saçıyordu. Anûd düşman ilerliyor, karşısındaki siperler üzerine durmadan koşuyordu. Gemilerin yandan ve geriden yaptıkları ateşler artık siperde durmaya imkan bırakmamıştı. Orada duranlar büyük bir zarûretle siperlerini terk ve müdâfaa ettiği Gazze'nin sipersiz yerlerine çekilmek zaruretini hissettiler. Artık düşman Gazze'nin mevzi-i müstahkeresini zaptetmiş ve mevziin gerilerine doğru sarkarak buradaki kuvvetin kuvve-i asliye ile muvasalasını bütün bütün kesmişti. İşte o zaman mevzii; sipersiz bir mahalde kendisinden belki on, onbeş defa çok olan düşmana karşı müdaffa emrini alan Y125 T3 düşmanın üzerine atıldı. Düşman süngü muharebesine bir türlü cesaret edemiyor, manevra ile taburu elde etmek istiyordu. Fakat kahraman tabur yakasını düşman eline vermeyip dövüşe dövüşe

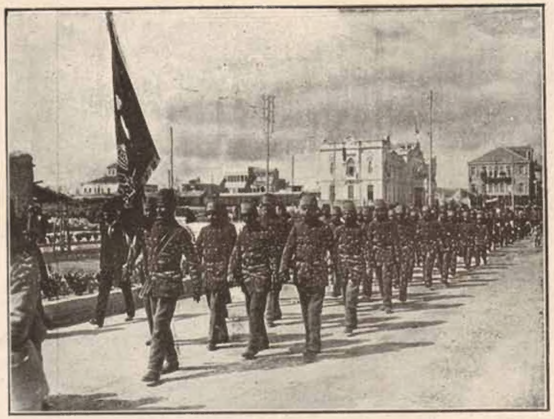

غزه‌ده هركس دها كيجه‌دن حاضرلاندى. صباح اولدى كونش چولك نهايتسز افقلرينى آيدينلاتيركن اوزون اوزون قوللرك غزه‌يه دوغرى ايلريلەدكلرى كورلدى. كيتدكجه ياقلاشان بو دشمن قطعاتنك غزه محافظلرندن بلكه اون دفعه چوق اولديغى آكلاشلدى. او موضعده طوران براووچ قهرمان آره‌سنده آطنه‌نك يوز يكرمى بشنجى آلايى واردى. كلن دشمنده چناق قلعه‌ده قارشيلاشديغى انكليزلر ايدى. پك قوتلى و چوق اولان انكليز سواريسى پك چابوق ياقلاشدى، و موضعك يانلرينه، كريلرينه دوغرى صارقمه باشلادى. دكزده‌كى اون بش كميك ياردمى و طوپجيسنك جهنمى آتشى ايله هجومه باشلادى. طوپلر ايشله‌يور. انسانلرك آدم اولدرمك

دردنجى اردو انطباعاتندن: شريف مكه على حيدر پاشا حضرتلرينك شامده عسكرى اعدادى طلبه‌سنك استقبال مراسمندن

عسكرى اعداديسى شاكردانك مراسمدن عودتلرى

سوكنه قدر چالشمق واو صورتله شانلى اسمنه لكه سورمه‌مك ايستيوردى. چوق كچمدى طابور هر طرفدن دشمنله احاطه ايدلدى. و آرتق قوتك پك چوق اولديغنى كورن وكندينك اون، اون بش دفعه چوق اولديغنى آكلايان دشمن طابورك تسليم اوله‌جغنى اميد ايدرك درحال سونكو هجومنه قالقدى. طابورك جسور ضابطلرى قهرمان نفرلرى هيچ بر زمان ييلمدكلرى انكليزلرك سونكولرندن ينه ييلمديلر وشدتله مقابله ايتديلر. تام بو زمانده ك ١٢ قوماندانى كريدلى ابراهيم افندى طابورك احتياطى اوله‌رق بلوكيله كريده ايدى. يكى ترفيع ايتمش كنج، ياقيشقلى يوزباشى آرى بورننده قرمزى صرتده طقوز آى انكليزلرك قارشوسنده استراحت ايتمدن حرب ايتمشدى.

سونكو طاقمش افراديه: « چوجقلر، ايلرى! بو انكليزلر چناق قلعه‌دن قاچانلردر. هايدى بر درس دها.» ديدى و كوكره‌مش برر آرسلان كبى بلوك دشمنه صالديردى. سونكو محاربه‌سى اولانجه شدتيله دوام ايديوردى. كوزلرى فيرلامش، صاچلرى ديم ديك اولمش نفرلر متصل دوكوشيور، النده سونكوسى طاقيلمش تفنكيله يوزباشى ابراهيم افندى بو قانلى دوكوشمه‌ده آره صره بر شمشك كبى پارلايوردى. الندەكى سونكوسنى بش، اون دفعه دشمنه صاپلامشدى. دشمن اوقدر چوق ايدى كه قهرمان نفرلر نره‌يه صالديره‌جقلرينى بيله‌ميور و نره‌يه سونكولرينى صاوورسه اوراده بر دشمن بولويورلردى.

— مابعدى وار —

ايچون ايجاد ايتدكلرى بوتون وسائط هر طرفه اولوم صاچيوردى. عنود دشمن ايلريليور، قارشوسنده‌كى سپرلر اوزرينه طورمه‌دن قوشيوردى. كميلر ياندن و كريدن ياپدقلرى آتشلر آرتق سپرده طورمغه امكان براقامشدى. اوراده طورانلر بيوك بر ضرورتله سپرلرينى ترك و مدافعه ايتديكى غزه‌نك سپرسز يرلرينه چكيلمك ضرورتنى حس ايتديلر. آرتق دشمن غزه‌نك مواضع مستحكمه‌سنى ضبط ايتمش و موضعك كريلرينه دوغرى صارقه‌رق بوراده‌كى قوتك قواى اصليه ايله مواصله‌سنى بوتون بوتون كسمشدى. ايشته او زمان موضى، سپرسز بر محلده كنديسندن بلكه اون، اون بش دفعه چوق اولان دشمنه قارشى مدافعه امرينى آلان ى ١٢٥ ط ٣ دشمنك اوزرينه آتيلدى. دشمن سونكو محاربه‌سنه بردرلو جسارت ايده‌ميور، مانوره ايله طابورى اله ايتمك ايستيوردى. فقط قهرمان طابور يقه‌سنى دشمن اله ويرميوب دوكوشه دوكوشه

feth edeceğine kani oldu. Fatih'in (Edirne)'de döktürdüğü top gayet cesim idi. Bu top hakkında (Detye) vesair zevatın verdikleri mufassal malumata nazaran çapı 12 karış, ağırlığı 80,596 libre, uzunluğu 32 kadem idi. Attığı merminin ağırlığı 600 kilogram, barut hakkı ise 200 libre idi.

Fatih Sultan Mehmed Han, İstanbul duvarlarını yıkmak için bu cesim topu imal ettirdiği gibi kendi de muharebe meydanına yeni yeni silahlar icadından geri durmadı. Fatih Sultan Mehmed Han,

Sina cephesinde: Orduda tensik edilen Mevlevî gönüllü alayı cephe-i harbe giderken

Orduca tensik edilen Kadirî gönüllü alayının cephe-i harbe azimetleri

OSMANLILARDA ESLİHA VE MÜHİMMAT İMALİ

Osmanlılarda muzafferiyeti temin eden sebeplerden en mühimi eslihanın düşman eslihasına faikiyeti, cephane ve mühimmatın mebzul bir surette yetiştirilmesi idi. Esliha imaline yalnız mütehassısları sarf-ı zihin etmezlerdi; padişahlar bile feth etmek istedikleri şehri düşmandan kolayca alabilmek için esliha-i nariyenin tesiratından istifade etmek isterler, sefer hazırlıkları görüldüğü esnada top vesaire imaliyle de meşgul olurlardı.

Esliha imalinde en ziyade muvaffakiyet ve faaliyet gösteren padişahlarımızdan Fatih Sultan Mehmed Han-ı sani bülend bir mevki işgal eder. Fatih Sultan Mehmed, İstanbul'u feth etmek istediği zaman, kendinden evvel gelen fatihlerin bu muazzam şehir önünde ne sebebe mebni muvaffakiyetsizlikle dilhûn olduklarını biliyordu. İstanbul'un fethine mani olan esbab, ahalisinin kuvve-i vatanperveranesi değildi. Bizans halkı hurafat ve menfaat tesiriyle bir beldeyi müdafaa edecek ittihad ve müşareket hislerine yabancı idi. Şehrin müdafaasını temin eden duvarları idi. Fatih bu duvarları yıkmakla Bizans'ın kuvve-i esasiyesini yıkacağına emin idi. Evvel emirde büyük çapta toplar imaliyle şehri

pek iyi bilirdi ki, harpte düşmanı mağlup etmek için en mühim vesaitten biri de, düşmanın me'mul etmediği, ummadığı bir zamanda, hatır ve hayaline gelmeyecek aletlerle düşman üzerinde ani bir tesir icra etmek, düşmanı ansızın avlamaktır. Filhakika harpte düşmanın vâkıf olmadığı bir silahın tesirine maruz kalması muvaffakiyetin başlıca sebeplerindendir. 1866'da Sadova meydan muharebesinde Prusyalıların iğneli tüfenklerini hasımlarının me'mul etmedikleri bir zamanda kullanmaları, 1870'de yine Almanların Fransızlara karşı o zamana kadar müstağmel olmayan açık nizamda avcı hatlarından istifade ederek düşman ateşinin tesirini azaltmaları, Rus Japon seferinde

فتح ايده‌جكنه قانع اولدى. فاتحك
(ادرنه) ده دوكديرديكى طوب
غايت جسيم ايدى . بو طوب
حقنده (دهتيه) وساﺋر ذواتك
ويردكلرى مفصل معلوماته نظراً
چاپى ١٢ قاريش ، آغيرلغى
٨٠،٥٩٦ ليبره ، اوزونلغى ٣٢
قدم ايدى . آتديغى مرمينك
آغيرلغى ٦٠٠ كيلوغرام ، باروت
حقى ايسه ٢٠٠ ليبره ايدى .
فاتح سلطان محمد خان ،
استانبول ديوارلرينى ييقمق ايچون
بو جسيم طوپى اعمال ايتديرديكى
كبى كنديده محاربه ميداننده يڭى
يڭى سلاحلر ايجادندن كرى طورمادى . فاتح سلطان محمد خان ،

سينا جبهه‌سنده : اردوده تنسيق ايديلن
مولوى كوكللى آلايى جبهه‌ٔ حربه كيدركن

اردوجه تنسيق ايديلن قادرى كوكللى آلاينك جبههٔ حربه عزيمتلرى

عثمانليلرده اسلحه ومهمات اعمالى

عثمانليلرده مظفريتى تأمين ايدن
سببلردن اڭ مهمى اسلحه‌نك
دشمن اسلحه‌سنه فائقيتى ، جبخانه
ومهماتك مبذول بر صورتده
يتيشديرلمسى ايدى . اسلحه اعمالنه
يالڭز متخصصلرى صرف ذهن
ايتمزلردى ؛ پادشاهلر بيله فتح ايتمك
ايسته‌دكلرى شهرى دشمندن
قولايجه آلابيلمك ايچون اسلحهٔ
ناريه‌نك تأثيراتندن استفاده ايتمك
ايسترلر ، سفر حاضرلقلرى كورولديكى اثناده طوپ وساﺋره اعماليله‌ده
مشغول اولورلردى .

اسلحه اعمالنده اڭ زياده موفقيت وفعاليت كوسترن پادشاهلر-
يمزدن فاتح سلطان محمد خان ثانى بلند بر موقع اشغال ايدر . فاتح
سلطان محمد استانبولى فتح ايتمك ايسته‌ديكى زمان ، كنديندن اول
كلن فاتحلرك بو معظم شهر اوكنده نه سببه مبنى موفقيتسزلكله
دلخون اولدقلرينى بيليوردى . استانبولك فتحنه مانع اولان اسباب ،
اهاليسنك قوهٔ وطنپرورانه‌سى دكلدى . بيزانس خلقى خرافات
و منفعت تأثيريله بر بلده‌يى مدافعه ايده‌جك اتحاد و مشاركت
حسلرينه يابانجى ايدى . شهرك مدافعه‌سنى تأمين ايدن ديوارلرى
ايدى . فاتح بو ديوارلرى ييقمقله بيزانسك قوهٔ اساسيه‌سنى ييقا-
جغنه امين ايدى . اول امرده بيوك چاپده طوپلر اعماليله شهرى

پك اى بيليوردى كه ، حربده دشمنى مغلوب ايتمك ايچون اڭ مهم
وساﺋطدن بريده ، دشمنك مأمول ايتمه‌ديكى ، اوممادينى برزمانده ،
خاطر و خياله كلميه‌جك آلتلرله دشمن اوزرنده آنى بر تأثير
اجرا ايتمك ، دشمنى آنسزين آولامقدر . فى الحقيقه حربده دشمنك
واقف اولماديغى بر سلاحك تأثيرينه معروض قالماسى موفقيتك
باشليجه سببلرندندر . ١٨٦٦ ده صادووا ميدان محاربه‌سنده پروسياليلرك ايكنه‌لى تفنكلرينى خصملرينك مأمول ايتمدكلرى برزمانده
قوللانمالرى ، ١٨٧٠ ده ينه آلمانلرك فرانسزلره قارشى او زمانه
قدر مستعمل اولميان آچيق نظامده آوجى خطلرندن استفاده
ايدرك دشمن آتشنك تأثيرينى ازالتمالرى ، روس ژاپون سفرنده

Kafkas cephesinde: Avcı siperleri civarında

1-Şehzade Abdülhalim Efendi hazretleri 2- Ordu Kumandanı Vehib Paşa 3- Kolordu Kumandanlarından Yusuf İzzet Paşa 4- Fırka kumandanlarından Miralay Emin Bey

Japonların araziden ve gece hücumlarından son derece istifade ederek Rus tabiyesine faikiyet göstermeleri, son harpde kırk ikilik topların icadı ihraz olunan muvaffakiyetlerin başlıca amillerinden add olunabilir.

Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul muhasarası esnasında icad eylediği top ise, hem askerî, hem siyasî maksada mebni idi. Fatih Sultan Mehmed muhasara toplarını yağlamak için yağı o zamanlar Galata'da oturan Cenevizlerden tedarik ediyordu. Bu sebepten Cenevizlerle adeta müttefik gibiydi. O sırada Haliç'teki düşman gemileri topa tutulacaktı. Galata sırtlarına yerleşen kol, bulunduğu noktada topçu ateşi icra ettiği takdirde Galata sahillerindeki Ceneviz gemilerini harap etmemek kabil değildi. O devirde kullanılan toplar hep yatık mahrekli idi. Fatih Sultan Mehmed Han düşündü. Müttefiklerin gemilerine zarar vermemek için mukavves endaht eder bir top icat etmek istedi. Riyaziyeye fevkalade vukufu vardı. Hatta öteden beri seve seve mütalaa eylediği ulum-ı riyaziye kitapları elyevm Fatih'te fazıl-ı muhterem ve edib-i mükerrem Ali Emiri Efendi Hazretlerinin tesis buyurdukları kütüphanede Selatin-i izam-ı Osmaniye'ye ait kıymettar kitaplar arasına vaz ve teşhir edilmiştir.

Fatih Sultan Mehmed Han hazretleri riyaziyeye vukuflarından istifade etti. Merminin

Şehzade Ömer Faruk Efendi hazretlerinin Galiçya cephesi ziyareti. 1- Müşarün ileyh, 2- Cevad Paşa, 3- Fırka Kumandanı Kaymakam Sedad Bey

Galiçya cephesinde: Yeni vesait-i harbiyemizden birinin îkâ' ettiği asar-ı tahripten iki numune

ژاپونلرك اراضیدن وكیجه هجوملرندن صوك درجه استفاده ایدرك روس تعبیه‌سنه فائقیت كوسترملری ، صوك حربده قرق ایكیلك طوپلرك ایجادی احراز اولونان موفقیتلرك باشلیجه عامللرندن عد اولونابیلیر .

فاتح سلطان محمدك استانبول محاصره‌سی اثناسنده ایجاد ایلدیكی طوپ ایسه، هم عسكری ، هم سیاسی مقصده مبنی ایدی . فاتح سلطان محمد محاصره طوپلرینی یاغلامق ایچون یاغی او زمانلر غلطه‌ده اوطوران جنوزلردن تدارك ایدییوردی . بو سببدن جنوزلرله عادتا متفق كیبیدی . او صرده خلیجده‌كی دشمن كمیلری طوپه طوتولاجقدی. غلطه صرتلرینه یرلشن قول، بولوندیغی نقطه‌ده طوپجی آتشی اجرا ایتدیكی تقدیرده غلطه ساحللرنده‌كی جنوز كمیلرینی خراب ایتمه‌مك قابل دكلدی . او دورده قوللانیلان طوپلر هپ یاتیق محركلی ایدی . فاتح سلطان محمد خان دوشوندی . متفقلرك كمیلرینه ضرر ویرمه‌مك ایچون مقوس انداخت ایدر بر طوپ ایجاد ایتمك ایسته‌دی . ریاضیه‌یه فوق العاده وقوفی واردی . حتی اوته‌دنبری سوه سوه مطالعه ایلدیكی علوم ریاضیه كتابلری الیوم فاتحده فاضل محترم وادیب مكرم علی امیری افندی حضرتلرینك تأسیس بیوردقلری كتبخانه‌ده سلاطین عظام عثمانیه‌یه عائد قیمتدار كتابلر ارهسنه وضع وتشهیر ایدلمشدر .

فاتح سلطان محمد خان حضرتلری ریاضیه‌یه وقوفلرندن استفاده ایتدی. مرمینك

قافقاس جبهه‌سنده : آوجی سپرلری جوارنده

۱ـ شهزاده عبدالحلیم افندی حضرتلری، ۲ـ اردو قوماندانی وهیب پاشا ۳ـ قول اردو قوماندانلرندن یوسف عزت پاشا ٤ـ فرقه قوماندانلرندن میرالای امین بك .

شهزاده عمر فاروق افندی حضرتلرینك غالیچیا جبهه‌سنی زیارتی. ۱ـ مشارالیه، ۲ـ جواد پاشا، ۳ـ فرقه قوماندانی قائممقام سداد بك

غالیچیا جبهه‌سنده : یكی وسائط حربیه‌مزدن برینك ایقاع ایتدیكی آثار تخریبدن ایكی نمونه .

Galiçya cephesinde yeni vesait-i harbiyemizden

mahrekini hesap etti. Mukavves endaht etmek için topun namlusunu kısaltmaya lüzum gördü. Bu suretle havan topunu ilk defa olmak üzere icada muvaffak oldu. Bu vasıta ile müttefiki Cenevizlere hiçbir zarar vermeden Haliç'teki Bizans gemilerini topa tutmak kabil oldu.

* * *

Selatin-i Osmaniye esliha imaline bizzat ehemmiyet verdikleri gibi Osmanlı vatanının hemen her köşesinde mühimmat imal olunurdu. Anadolu'nun muhtelif yerlerinde, ez cümle Gelibolu, Trabzon ve Bilecik taraflarında mebzul bir surette çıkan demir madenlerinden istifade ederler, hemen geceli gündüzlü yuvarlak imaliyle meşgul olurlardı. Hususiyle Bilecik, yuvarlak imalatının merkezi idi. Bilecik'teki maden ocaklarında yüzlerce amele çalışırdı. Anadolu'nun hemen neresinde bir demir madeni bulunsa derhal yuvarlak imaline hasr edilmek üzere İstanbul'a haber verilirdi.

Bu faaliyet yalnız vilayetlere münhasır değildi. İstanbul'un da muhtelif noktalarında esliha ve mühimmat imal edilirdi. Ez cümle Sultan Murad-ı salis şakirdlerine de darb-zen atmak usulünü öğretirdi. Bu ufak fabrika bir senede bir buçuk kantar barut otu dört yüz kadar da humbara yetiştirebilirdi.

Galiçya cephesinde: Osmanlı dilaverleri düşmanın makineli tüfenk mevziini işgal için hücum vaziyetinde

Tarihimizin ilk devirlerinde, muzafferiyetlerimizi temin için memalik-i Osmaniye'nin hemen her köşesinde esliha ve mühimmat destgahları tesis edilmişti. Osmanlı şevket ve satvetinin askerlikle kaim ve silah kuvvetiyle daim olacağına kanaat-ı tamme hasıl olmuştu. Sultanların izdivaçlarında, elçilere ziyafet verildiği zaman yapılan eğlencelerde bile hep asrında Üsküdar'da bir (miri tüfenk kârhânesi) mevcut olduğu gibi Kağıthane cihetlerinde de müteaddid barut kârhâneleri mevcuttu. Bu karhanelerde senevî birkaç bin kantar barut imal olunurdu. Barut, yuvarlak ve humbara imal edecek gayet mahir ustalar vardı. Ez cümle Topçu Bölükbaşı Mustafa Nuh, Sultan Murad-ı salis zamanında yetişen imalat ustalarının en benamından mağduttu. Bölükbaşı Mustafa'nın yeniçeri odaları civarında bir ufak fabrikası vardı. Bu fabrikada imalata yardım etmek üzere on iki amelesi ve iki de darb-zen talimi için şakirdi vardı. Mustafa Usta yeniçeri tüfenkleri için fitil otu yaptığı gibi

Galiçya cephesinde: Rusların savurduğu muhnik gazlarla baygın bir neferimizi alay hekimi tedavi ediyor

غالیچیا جبهه‌سنده یکی وسائط حربیه‌مزدن

محرکنی حساب ایتدی. مقوس انداخت ایتمک ایچون طوپك نامولوسنی قیصالتمایه لزوم کوردی. بو صورتله هاوان طوپنی، ایلك دفعه اولمق اوزره ایجاده موفق اولدی. بو واسطه ایله متفق جنوزلره هیچ بر ضرر ویرمه‌دن خلیجده‌کی بزانس کمیلرینی طوپه طوتمق قابل اولدی.

* * *

سلاطین عثمانیه اسلحه اعماله بالذات اهمیت ویردکاری کبی عثمانلی وطننك همان هر کوشه‌سنده مهمات اعمال اولونوردی. آناطولینك مختلف یرلرنده، ازجمله کلیبولی، طربزون و بیله‌جك طرفلرنده مبذول بر صورتده چیقان دمیر معدنلرندن استفاده ایدرلر، همان کیجه‌لی کوندوزلی یوارلاق اعمالیله مشغول اولورلردی. خصوصیله بیله‌جك، یوارلاق اعمالاتنك مرکزی ایدی. بیله‌جکده‌کی معدن اوجاقلرنده یوزلرجه عمله چالیشیردی. آناطولینك همان نره‌سنده بر دمیر معدنی بولونسه درحال یوارلاق اعماله حصر ایدلمك اوزره استانبوله خبر ویریلیردی.

بو فعالیت یالکز ولایتلره منحصر دکلدی. استانبولك‌ده مختلف نقطه‌لرنده اسلحه ومهمات اعمال ایدیلیردی. ازجمله سلطان مراد ثالث شاکردلرینه‌ده ضربزن آتمق اصولنی اوکره‌تیردی. بو اوفاق فابریقه بر سنه‌ده بر بچق قنطار باروت اوتی درت یوز قدرده خمبره یتشدیره‌بیلیردی.

تاریخمزك ایلك دورلرنده، مظفریتلریمزی تأمین ایچون ممالك عثمانیه‌نك همان هر کوشه‌سنده اسلحه ومهمات دستکاهلری تأسیس ایدلشدی. عثمانلی شوکت و سطوتنك عسکرلکله قائم و سلاح قوتیله دائم اولاجغنه قناعت تامه حاصل اولمشدی. سلطانلرك ازدواجلرنده، ایلچیلره ضیافت ویرلدیکی زمان یاپیلان اکلنجه‌لرده بیله هپ

غالیچیا جبهه‌سنده: عثمانلی دلاورلری دشمنك ماکنه‌لی تفنك موضعنی اشغال ایچون هجوم وضعیتنده

عصرنده اسکدارده بر (میری توفنك کارخانه‌سی) موجود اولدیغی کبی کاغدخانه جهتلرنده‌ده متعدد باروت کارخانه‌لری موجودیدی. بو کارخانه‌لرده سنوی برقاچ بیك قنطار باروت اعمال اولونوردی. باروت، یوارلاق وخمبره اعمال ایده‌جك غایت ماهر اوسته‌لر واردی. ازجمله طوپجی بلوك باشی مصطفی نوح، سلطان مراد ثالث زماننده یتیشن اعمالات اوسته‌لرینك اك بنامندن معدودیدی. بلوك باشی مصطفانك یکیچری اوطه‌لری جوارنده بر اوفاق فابریقه‌سی واردی. بو فابریقه‌ده اعمالاته یاردم ایتمك اوزره اون ایکی عمله‌سی و ایکی‌ده ضربزن تعلیمی ایچون شاکردی واردی. مصطفی اوسته یکیچری تفنکلری ایچون فتیل اوتی یاپدیغی کبی

Romanya cephesinde kıtaatımız

silah talimleri, topçu ve muharebat kıla' manevraları yapılırdı. Padişahlar silah kullanmakta, terbiye-i bedeniyede mahir idi. Sultan Murad-ı rabiin kuvve-i pazusu meşhurdu. Her fert silahşörlükle, nişancılıktaki maharetiyle iftihar eder, bu maharetini taştan abidelerle teyit etmek isterdi. Buna en parlak misal, Okmeydanı'nı, Nişantaşı civarını, Topkapı saray-ı hümayunu bahçelerini, ca-be-ca bedia-i sanat add olunacak manzumelerle tezyin eden sütunlardır. Bunların her biri Osmanlıların askerliğe, ve bilhassa esliha istimaline ne derece vakf-ı evkat etmiş olduklarına parlak birer abide-i celadettir.

Topkapı saray-ı hümayunu bahçesine dikilen bu taşlardan birinin üzerinde şu beyitler yazılıdır:

Sürüp meydana ibn-i han-ı Ahmed
Hünerler arza kıldı halka bi-hadd
Bir iki kere attı tuttu onu
Geri meydana sürdü ol sehi kadd
Topuzun attı erdi bu mekana
Nişan diküb ki ta kalsın müebbed
Dedim tarihin bu yere geldi
Çözüp attı topuzu Sultan Ahmed
909

(1)inci resim: Osmanlı bataryaları Bükreş caddelerinden geçerken.

(2)nci resim: Kar üzerinde bir müfreze-i askeriyemiz silah çatarak manga manga karavana başında

سلاح تعليملرى ، طوپجى و محاربات قلاع مانوره لرى ياپيليردى. پادشاهلر سلاح قوللانمقده، تربيهٔ بدنيه ده ماهر ايدى . سلطان مراد رابعك قوهٔ بازوسى مشهوردى . هر فرد سلاحشورلقله ، نشانجيلقده كى مهارتيله افتخار ايدر ، بو مهارتنى طاشدن آبده لرله تأييد ايتمك ايستردى . بوكا اك پارلاق مثال، اوق ميدانى، نشان طاشى جوارينى، طوپ قاپى سراى همايونى باغچه لرينى، جابجا بديعهٔ صنعت عدد اولوناجق منظومه لرله تزيين ايدن ستونلردر. بونلرك هر برى عثمانليلرك عسكرلكه، وبالخاصه اسلحه استعماله نه درجه وقف اوقات ايتمش اولدقلرينه پارلاق بر آبدهٔ جلادتدر .

رومانيا جبهه سنده قطعاتمز

طوپ قاپى سراى همايونى باغچه سنه ديكيلن بو طاشلردن برينك اوزرنده شو بيتلر يازيليدر :

سوروب ميدانه ابن خان احمد
هنرلر عرضه قيلدى خلقه بى حد
بر ايكى كره آتدى طوتدى آنى
كرو ميدانه سوردى اول سهى قد
طوپوزين آتدى ايردى بو مكانه
نشان دكدى كه تا قالسون مؤبد
ديدم تاريخن بو يره كلدى
چوزوب آتدى طوپوزى سلطان احمد
٩٠٩

(١) نجى رسم : عثمانلى بطاريه لرى بكرش جاده لرندن كچركن .

(٢) نجى رسم : قار اوزرنده بر مفرزهٔ عسكريه مز سلاح چاته رق مانغه مانغه قاروانه باشنده .

bir mıknatisyetin tesiri altında [yekdiğeriyle aşina olmaksızın] "Selamun aleyküm" parolasıyla anlaştılar ve birleştiler. Bu yorgun ve tenha iki nefer birkaç söz ile muhabbet etmek, ruhen dinlenmek istiyorlardı. Fakat lisanlar ayrı; yalnız onları birleştiren kelime-i tevhid gibi bir selamun aleyküm! Maamafih çok defa yekdiğeri lisanından işittikleri birkaç kelimeyi istiğmal ile idare-i maslahat etmiş olan bunlar yine aynı çareye tevessül etmek istiyorlardı. Fakat evvela söze kim başlayacak? Osmanlı neferi Mehmed, hem hılkaten mahcup hem de hasta; binaen aleyh İranlı nefer, müteşebbis Ahmed derhal hizayı aşırmadan istifade etti. Aşinalık makamında şu kelimeyi söyledi: "Memlekete?" hasta nefer cevab-ı tasdik olmak üzere başını eğdi ve elini cebine sokarak bir parça ekmek çıkardı. Nişane-i samimiyet ve muhabbet olmak üzere İranlı kardeşine ikram ve teklif etti. Fakat İranlı büyük bir memnuniyet izhar şartıyla almayınca Mehmed hasta titrek eliyle bu

Makedonya cephesinde: Müttefik kıtaat harekat-ı harbiyelerine dair izahat-ı mütekabilede

Makedonya cephesinde: Tayyare ile düşman mevaziini terassud eden altmış dört zabitimizden birinci posta avdetden sonra

Makedonya cephesinde: Bir müfreze-i askeriyemiz birden zuhur eden düşman tayyaresine ateş ederken

İSLAM NEFERİ MEHMED'İN FITRATI

Dicle cephesinde kopan büyük bir fırtına İran'daki vaziyetimize de tesir etmişti. Dicle ve Diyale cephelerine muavenet emriyle tefrik edilen kuvvetler arasında İran kıtaatı da gidiyordu. Atımın açık eşkini merkebli kafileleri yetişip yetişip geçiyordu. Önünde yüklü merkebini sürmekle meşgul münferid bir İran nakliye neferi de güçlükle yürüyebilen hasta bir Osmanlı neferine yetişmek üzere idi ki ben de kendilerine yaklaşmış bulunuyordum. Yanımdaki Alman ateşe militeriyle birlikte ince müessir bir levha seyrettik. Sürat-i meşik tahallüfünden yekdiğeri hizasına gelen bu iki Müslüman neferi ruhanî

بر مقناطيسيتك تأثيرى آلتنده [يكديگريله آشنا اولمقسزين] «سلام عليكم» پارولەسيله آڭلاشديلر و برلشديلر. بو يورغون و تنها ايكى نفر بر قاچ سوز ايله محبت ايتمك، روحاً ديڭلنمك ايستيورلردى. فقط لسانلر آيرى؛ يالڭز آنلرى برلشديرن كلمهٔ توحيد كبى بر سلام عليكم! معمافيه چوق دفعه يكديگرى لساننده ايشيتدكلرى بر قاچ كلمه‌يى استعمال ايله ادارهٔ مصلحت ايتمش اولان بونلر ينه عينى چاره‌يه توسل ايتمك ايستيورلردى. فقط اولا سوزه كيم باشلايه‌جق؟ عثمانلى نفرى محمد، هم خلقةً محجوب هم ده خسته؛ بناءً عليه ايرانلى نفر، متشبث احمد درحال خذايى آشيرمادن استفاده ايتدى. آشنالق مقامنده شو كلمه‌يى سويلدى: «مملكته؟» خسته نفر جواب تصديق اولمق اوزره باشنى اكدى و الني جيبنه صوقه‌رق بر پارچه اكمك چيقاردى. نشانهٔ صميميت و محبت اولمق اوزره ايرانلى قرداشنه اكرام و تكليف ايتدى. فقط ايرانلى بيوك بر ممنونيت اظهار شرطيله آلمايينجه محمد خسته تيتره‌ك اليله بو

ماكدونيا جبهه‌سنده: متفق قطعات حركات حربيه‌لرينه دائر ايضاحات متقابله‌ده

ماكدونيا جبهه‌سنده: طياره ايله دشمن مواضعنى ترصد ايدن آلتمش درت ضابطمزدن برنجى پوسته عودتلرندن صوڭرا

ماكدونيا جبهه‌سنده: بر مفرزهٔ عسكريه‌مز بردن ظهور ايدن دشمن طياره‌سنه آتش ايدركن

اسلام نفرى محمدك فطرتى

دجله جبهه‌سنده قوپان بيوك بر فورطنه ايرانده‌كى وضعيتمزه ده تأثير ايتمشدى. دجله و دياله جبهه‌لرينه معاونت امريله تفريق ايديلن قوتلر آره‌سنده ايران قطعاتى ده كيديوردى. آتك آچيق اشكينى مركبلى قافله‌لرى يتيشوب يتيشوب كچيوردى. اوڭنده يوكلى مركبنى سورمكله مشغول منفرد بر ايران نقليه نفرى ده كوچلكله يورويه‌بيلن خسته بر عثمانلى نفرينه يتيشمك اوزره ايدى كه بن ده كنديلرينه ياقلاشمش بولونيوردم. يانمده‌كى آلمان آتشه ميليتريله برلكده اينجه مؤثر بر لوحه سير ايتدك. سرعت مشيك تخلفندن يكديگرى حذاسنه كلن بو ايكى مسلمان نفرى روحانى

lokmayı yine cebine kendisine mahsus bir ciddiyet ve itina ve sükunetle yerleştirdi.

Şu makalenin ruh ve zeminini işte şu vaka ve levha teşkil ediyor. Ne kadar calib-i teessür ve tehassüstür ki yorgun, asabi, gergin, ayakları şişkin bu iki insan birer feylesof veya edip olmadığı halde sırf din kardeşliği, maksat yoldaşlığı hasebiyle ruhen birliklerini bu kadar fevkalade bir halde de yekdiğerine karşı büyük bir nezaket ve nevazişle, samimiyet ve muhabbetle ibraz edebiliyorlar. Ben şu muhtasar vakayı böyle teşrih ediyorum. Aynı cereyana tutulmuş iki kuvvetin birer neferi yekdiğerine tesadüf edince makusî bir cereyanda oldukları ve maddiyatı ez-kin

1- Beş yaşında bir kahraman zade şehit babasının intikamını almak için Başkumandan vekilinden cephe-i harplerde istihdamını rica ediyor.

2- Toros dağları eteklerinde bir topçu ordugahı

3- Nakliyat-ı askeriyede bazen zaruretle isti'mal ettiğimiz ve bu harpten sonra ismiyle beraber cinsi de defn edilecek kağnı arabalarından bir numune

4- Toros dağlarında bir piyade kıtaatımız yürüyüşte.

bulunduğu halde yekdiğerini gördükleri zaman [hadid ve soğuk bir yüz göstermek değil,] birbirleriyle sevişmek istiyorlar. Osmanlı neferinin hasta yorgun gözlerinin ucu İranlı kardeşinin göz bebeğine takılarak onu muhabbet için teşebbüse davet ediyor. Ahmed bu arzuyu derhal ifa edince Mehmed minnettarlıklara gark oluyor. Güzel kıymettar bir

şeyle mukabele ve arkadaşını i'zaz etmek istiyor. Fakat ne bulabilir; bir parça ekmek! Köyünde evinde olsa arkadaşını bütün kuvvetiyle bütün servetiyle ağırlayacak; misafiri uğurunda evet Tanrı misafiri uğurunda her fedakarlığı yapan, haline göre yumurtasıyla geçindiği tavuğunu ya sütüyle geçindiği koyununu ya sırtından taayyüş ettiği devesini kesen ve yalnız ananevi bir vazifeyi ifa etmek suretiyle değil, fıtrî ve necib hissinin müştak gönlünün arzusunu tatmin etmek isteyen Mehmed şimdi sırtındaki seyyar hanesiyle bu ıssız yolda ne bulabilir. Ateşin bir yürek, sıcak bir kan, tatlı bir dil, daima munis bir çehreden

لقمه‌یی ینه جیبنه کندیسنه مخصوص بر جدیت و اعتنا
و سکونله یرلشدیردی.

شو مقاله‌نك روح و زمینی ایشته شو وقعه و لوحه
تشکیل ایدییور. نه‌قدر جالب تأثر و تحسسدرکه یور-
غون، اعصابی کرکین، آیاقلری شیشکین بو ایکی
انسان برر فیلسوف ویا ادیب اولمادیغی حالده صرف
دین قرداشلغی، مقصد یولداشلغی حسبیله روحاً
برلکلرینی بو قدر فوق العاده بر حالده‌ده یکدیکرینه
قارشی بیوك بر نزاکت و نوازشله، صمیمیت و
محبتله ابراز ایده‌بیلیورلر. بن شو مختصر وقعه‌یی
بویله تشریح ایدییورم. عین جریانه طوتلمش
ایکی قوتك برر نفری یکدیکرینه تصادف ایدنجه
معکوس بر جریانده اولدقلری و مادیاتی ازکین

١ – بش یاشنده بر قهرمان زاده شهید باباسنك انتقامنی آلمق ایچون
باش قوماندان وکیلندن جبهۀ حربلرده استخدامنی رجا ایدییور.

٢ – طوروس طاغلری اتکلرنده بر طوپچی اوردوکاهی.

٣ – نقلیات عسکریه‌ده بعضاً ضرورتله استعمال ایتدیکمز و بو حربدن صوکره
اسمیله برابر جنسی ده دفن ایدیله‌جك قاغنی آرابه‌لرندن بر نمونه.

٤ – طوروس طاغلرنده بر پیاده قطعاتمزك یورویشی.

بولندیغی حالده یکدیکرینی کوردکلری زمان [حدید
و صوغوق بر یوز کوسترمك دکل،] بربرلریله سویشمك
ایستیورلر. عثمانلی نفرینك خسته یورغون کوزلرینك
اوجی ایرانلی قرداشنك کوز ببکنه طاقیلهرق آنی محبت
ایچون تشبثه دعوت ایدییور. احمد بو آرزویی درحال ایفا
ایدنجه محمد منتدارلقلره غرق اولیور. کوزل قیمتدار بر

شیله مقابله و آرقداشنی اعزاز ایتمك ایستیور.
فقط نه بوله‌بیلیر؟ بر پارچه اکمك! کوینده، اوینده
اولسه ارقداشنی بتون قوتیله بتون ثروتیله آغیر-
لایه‌جق؛ مسافری اوغورنده، اوت تکری مسافری
اوغورنده هر فداکارلغی یاپان، حالنه کوره یومورطه‌سیله
کچیندیکی طاووغنی یا سودیله کچیندیکی قیونی یا صرتندن
امین ایتدیکی دوه‌سنی کسن و یالکز عنعنوی بر
وظیفه‌یی ایفا ایتمك صورتیله دکل، فطری و نجیب
حسنك مشتاق کوکلنك آرزوسنی تطمین ایتمك
ایستین محمد شمدی صرتنده‌کی سیار خانه‌سیله بو
ایصسز یولده نه بوله‌بیلیر. آتشین بر یورك، صیجاق
بر قان، طاتلی بر دیل، دائما مونس بر چهره‌دن

başka Mehmed'in bir şeyi yok. Üç seneden beri omuzunu aşındıramayan tüfenginden, sırtını çökertemeyen çantasından başka yalnız bir lokma ekmeği vardı. O lokma ise kendisini güçlükle nakl eden dermansız dizlerinin kuvveti için yegane ilaç idi. Maamafih Mehmed ona da kıydı, verdi. Canını dinine vatanına ikram için fırsat aradığı gibi yegane

Türk-Alman dostluk yurdu binasının vaz-ı esas resminde: Başkumandan vekili ile Almanya sefiri, vükela ve rical-i devletten bazıları (27 Nisan 333)

İran kuvva-yı mücahede umum kumandanı Nizamü's-Saltana Hazretleri 6'ncı Ordu Kumandanı Halil Paşa karargahında

Mehmed neticeden müteessir; çünkü birleşiverdiği İranlı arkadaşına ayak uydurmak mümkün değil, o meşy-i tabiîsiyle yürüyor. Fakat Mehmed hasta, onunla gidemeyecek. Askerlikte ise seri gitmek aheste reftara müreccah olarak kabul olunmuş bir düstur. Binaen aleyh arkadaş canlı Mehmed; dilini bilmemekle beraber sırf gözüyle, ruhuyla, teneffüsüyle temas

Vahdet-i İslam yolunda: Talim ve terbiye edilen İran küçük zabit mektebi talebeleri ile muallimleri zabitlerimiz

deva-yı mahreki olan o lokmayı da arkadaşına ikramda bir zevk duydu. Çünkü Mehmed'in kalbi dünyaları taşıyan tutan iyilikler ile doludur; bir fazilet yuvasıdır. Mehmed ne kadar sevimlidir. Düşmana karşı arslan gibi kükreyen yüzlerce süngü batırırken bir tek tüyü ürpermeyen Mehmed dostuna, kardeşine karşı ne kadar munis ne kadar melektir. Hal-i tabiîde Mehmed karınca öldüremez. Şimdi

بشقه محمدك بر شیئی یوق. اوچ سنه‌دن بری اوموزینی آشندیرامایان تفنکندن، صرتنی چوکرته‌مین چانطه‌سندن باشقه یالکز بر لقمه اکمکی واردی. او لقمه ایسه کندیسنی کوجلکله نقل ایدن درمانسز دیزلرینك قوتی ایچین یکانه علاج ایدی. مع مافیه محمد اوكا ده قیدی، ویردی. جانی دیننه وطننه اکرام ایچین فرصت آرادیغی کبی یکانه

توركـ آلمان دوستلق یوردی بناسنك وضع اساس رسمنده: باش قوماندان وکیلی ایله آلمانیا سفیری، وکلا و رجال دولتدن بعضیلری (۲۷ نیسان ۳۳۳)

ایران قوای مجاهده عمومی قوماندانی نظام السلطنه حضرتلری ۶ نجی اردو قوماندانی خلیل پاشا قرارگاهنده

محمد نتیجه‌دن متأثر؛ چونکه برلشیویردیکی ایرانلی آرقداشنه آیاق اویدورمق ممکن دکل، او مشی طبیعیسیله یورویور. فقط محمد خسته، آنکله کیده‌میه‌جك. عسکرلکده ایسه سریع کیتمك آهسته رفتاره مرجح اوله‌رق قبول اولنمش بر دستور. بناءً علیه آرقداش جانلی محمد؛ دیلنی بیلمه‌مکله برابر صرف کوزیله، روحیله، تنفسیله تماس

وحدت اسلام یولنده: تعلیم و تربیه ایدیلن ایران کوچك ضابط مکتبی طلبه‌لری ایله معلملری ضابطلرمز

دوای محرکی اولان او لقمه‌یی ده آرقداشنه اکرامده بر ذوق طویدی. چونکه محمدك قلبی دنیالری طاشییان طوتان ایلکلر ایله طولودر؛ بر فضیلت یواسیدر. محمد نه قدر سویملیدر. دشمنه قارشی آرسلان کبی کوکره‌ین یوزلرجه سونکو باتیریرکن بر تك تویی اورپرمه‌ین محمد دوستنه، قرداشنه قارشی نه قدر مونس نه قدر ملکدر. حال طبیعیده محمد قارینجه اولدوره‌مز. شمدی

Makedonya cephesinde: Bir Osmanlı sıhhiye bölüğü

ve teselli bulduğu bu din kardeşinden de ayrılacak, bu telakkiden aldığı hazzı, duyduğu ferahı, defettiği sıkıntıyı birkaç dakika idame edemeden tarafeynin arzularına rağmen dizlerindeki derman tarafeyni ayıracak, Mehmed; birkaç an sonra bu hakikatin karşısında kaldı. Arkadaşından ayrıldı. Mehmed başını önüne aldı. Ber mutad çenesini göğsüne dayadı. Düşüne düşüne gidiyor. Evet Mehmed düşünüyor. Çelik kabaran, kalbi kuvvetlerle şişen necib Mehmed şimdi kaşlarını çatmış, asabını germiş. Yekdiğerine dolaşan dermansız adımlarını sıklaştırıyor, artık Mehmed gidiyor. Hep gidiyor fakat evine değil; daha azgın daha kudurmuş bir düşmana göğsüyle siper olmaya.

Makedonya cephesinde: Fırka hastahanesinde bir koğuş

"Üstteki resim" Gelibolu nekahathanesinde efradın teferrücü. – Tekfurdağı nekahathanesinde idman talimleri

omuzlarına yalnız vatanının yükünü değil; dini, hududu müşterek İranlılara teavün vazifesini de asmış. Geçen sene bu yoldan Ruslara doğru ileri, hep ileri giderken şimdi onu daha büyük mikyasta metanet imtihanına çeken talih Mehmed'i geri çevirmiş bu sefer de yanık göğsüyle Dicle dalgalarına karşı vatanını müdafaayı teklif ediyor. Fakat Mehmed hazır ve yolda. Koşacak, kanat verseler uçacak! Evet düşman ve menfaat bir yalnız cephe değişmiş bulunuyor ve Mehmed'in yüksek fıtratı herşeyi halletmiş bulunuyor. Dini bir uğruna her yere yetişmek lazım diyor. Göğsü intikamlarla

ماکدونیا جبهه‌سنده : بر عثمانلی صحیه بلوکی

و تسلی بولدیغی بو دین قرداشندن ده آیریله‌جق ، بو تلاقیدن آلدیغی حظی ، طویدیغی فرحی ، دفع ایتدیکی صیقنتی‌یی بر قاچ دقیقه ادامه ایده‌مه‌دن طرفینك آرزولرینه رغماً دیزلرنده‌کی درمان طرفینی آییره‌جق ، محمد ؛ بر قاچ آن صوکره بو حقیقتك قارشوسنده قالدی . آرقداشندن آیریلدی . محمد باشنی اوکنه آلدی . بر معتاد چکه‌سنی کوکسنه طایادی . دوشونه دوشونه کیدییور . اوت محمد دوشونیور . چلیك قاباران ، قلبی قوتلرله شیشه‌ن نجیب محمد شمدی قاشلرینی چاتمش ، اعصابنی کرمش . یکدیکرینه طولاشان درمانسز آدیملرینی صیقلاشدیرییور ، آرتق محمد کیدییور . هپ کیدییور فقط اوینه دکل ؛ دها آزغین دها قودورمش بر دشمنه کوکسیله سپر اولمغه .

ماکدونیا جبهه‌سنده : فرقه خسته‌خانه‌سنده بر قوغوش

«اوستده‌کی رسم» کلیبولی نقاهتخانه‌سنده افرادك تفرجی . — تکفورطاغی نقاهتخانه‌سنده ایدمان تعلیملری

اوموزلرینه یالکز وطننك یوکنی دکل ؛ دینی ، حدودی مشترك ایرانیلره تعاون وظیفه‌سنی ده آصمش . کچن سنه بو یولدن روسلره طوغری ایلری ، هپ ایلری کیدرکن شمدی آنی دها بیوك مقیاسده متانت امتحانه چکن طالع محمدی کری چویرمش بو سفرده یانیق کوکسیله دجله طالغه‌لرینه قارشی وطنی مدافعه‌یی تکلیف ایدییور . فقط محمد حاضر و یولده . قوشه‌جق ، قناد ویرسه‌لر اوچاجق! اوت دشمن و منفعت بر یالکز جبهه دکیشمش بولنیور و محمدك یوکسك فطرتی هر شیئی حل ایتمش بولنیور . دینی بر اوغورینه هر یره یتیشمك لازم دییور . کوکسی انتقاملرله

ASIM BEY'İN TERCÜME-İ HALİ

Şehit Asım Bey Fatih rüşdi-i askerîsini ikmal ederek mühendishane-i berri-i hümayuna dahil olup 319 tarihinde topçu mülazımı rütbesiyle mektepten neşet etmiş ve Makedonya'nın şuun-ı suriş ve tezebzübe sahne olan muhit-i velveledarında, eşkıya ve çete takiplerinde ibraz eylediği dirayet ve faaliyeti ile cidden temayüz etmiştir. Balkan muharebesinde, Cavit Paşa kolordusunda gösterdiği yararlıkların hadd ve hesabı yoktur. O zamanlar garb ordusunun uğradığı azim felaketlere rağmen Asım Bey kumandanı bulunduğu bataryayı fevkalade add edilebilecek bir muvaffakiyetle idare etmiş ve ordunun ricati esnasında düşmanlarla kademe kademe çarpıştıktan sonra orduca ricatin kati olduğuna kanaat ederek bataryayı düşmandan kurtarmak için pek mahirane bir hud'a-i harbiye tertip ve Cenab-ı Hakk'a mütevekkil olarak bataryasını kesif bir ormanda birkaç gün sakladıktan sonra Sırpların arkasına düşmüş ve gündüzleri ormanlarda ihtifa ederek geceleri düşman kafileleri arasında yoluna devam ile en kestirme tarikten Kırçova'ya vasıl olmuş ve bilahire bütün bataryasıyla Manastır'a vürud etmiştir. Hatta ordunun topa olan en büyük ihtiyacını kısmen temin ettiği ve salifül-arz sergüzeşt-i harikuladesiyle hiç beklenmediği bir zamanda orduya iltihak eylediği için Asım Bey merhumun bataryası (Hüdaverdi) namıyla tevsim ve şehit-i muhterem-i mağfur takdir kılınmıştır. Asım Bey kendi bataryasıyla Manastır ve Kuvat (?) meydan muharebelerine iştirak etmiş ve düşmanın tefevvuk-ı adedisine binaen oradan da ricat edildiği zaman canı ve namusu gibi muhafaza ettiği tekmil bataryasını Avlonya'ya ve oradan da İstanbul'a kadar getirmek gibi elhakk-ı takdire seza bir muvaffakiyet göstermiştir.

Şehit Asım Bey

Şehit Asım Bey, Balkan harbinden evvel deruhde ettiği bilcümle vezaifte liyakat ve dirayetini ispat etmiş olmakla beraber 1326 senesinde bir heyet-i mahsusa miyanında Afganistan'a azimetle bir sene kadar Afgan emiri ve şehzadeleri nezdinde ikamet ederek telakki ettiği emir üzerine Dersaadet'e avdet eylemiştir.

Balkanlar harbinin sonlarında Enver Paşa Hazretlerinin o zamanlar erkan-ı harbiye reisi bulunduğu onuncu kolorduya iltihakla ikinci payitahtımız olan Edirne'ye girenler miyanında bulunmak saadetine mazhar olmuş ve müsalahayı müteakip bunca fedakarlıklarına mükafaten yeni Cisr-i Mustafa Paşa kaymakamlığına tayin kılınmıştır.

Bu defa cihad-ı mukaddesin ilanı üzerine gönüllü olarak Kafkasya'ya azimet etmiş ve (Ardahan)'ın zabtı hengamında vasıl-ı rütbe-i şehadet olmuştur.

SENİ KURTARMAK İÇİN...

- Muazzez Vatana -

Ne için, mabed-i İslamda bu âvâz dua?
Ne bu cûşânî-i millet, ne bu eşvak-ı güzin?
Ne için valideler oğlunu etmekte feda?
Ne için süngüye mevkuf nice bin dest-i metin?
Senin uğrunda, aziz yurt, seni kurtarmak için!

§

Bu kadar kanlı döğüşlerde düşen şîr-i jiyan,
Bu kadar bin topun avazesi dehhaş ve derin
Bu kadar merdlere ders vermeye layık nisvan,
Bu kadar kahr ve metaib ile iman-ı yakîn
Senin, ey şanlı, aziz yurt, seni kurtarmak için!

§

Bu kadar cehd-i teala, bu kadar hun-ı hayat,
Bu kadar merd-i civandil, bu kadar ahd ve yemin,
Bu kadar ateş-i vicdan, bu kadar sa'y-i bülend,
Bu kadar ölmeye hevahiş, bu kadar ah ve enîn
Sana ey, şanlı, büyük yurt, seni kurtarmak için!

Salime Servet Seyfi **333, Göztepe**

Sibirya'da "Krasnoyarsk" şehrinde müttefik Osmanlı, Alman ve Avusturya ve Macaristan zabitanından vefat edenlere bir hatıra olmak üzere arkadaşları tarafından inşa edilmiş âbidedir.

عاصم بکك ترجمهٔ حالی

شهید عاصم بك فاتح رشدیٔ عسکریسنی اکمال ایدرك مهندسخانهٔ بریٔ همایونه داخل اولوب ۳۱۹ تاریخنده طوبجی ملازمی رتبه‌سیله مکتبدن نشئت ایتمش و ماکدونیانك شئون شورش و تذبذبه صحنه اولان محیط ولوله‌دارنده ، اشقیا و چته تعقیبلرنده ابراز ایلدیکی درایت و فعالیت ایله جداً تمایز ایتمشدر . بالقان محاربه‌سنده ، جاوید پاشا قول اردوسنده کوستردیکی یارارلقلرك حد و حسابی یوقدر . اوزمانلر غرب اردوسنك اوغرادیغی عظیم فلاکتلره رغماً عاصم بك قوماندانی بولوندیغی باطاریه‌یی فوق العاده عد ایدیله‌بیله‌جك بر موفقیتله اداره ایتمش و اردونك رجعتی اثناسنده ، دشمنلرله قدمه قدمه چارپیشدقدن صوکره اوردوجه رجعتك قطعی اولدیغنه قناعت ایدرك باطاریه‌یی دشمندن قورتارمق ایچون پك ماهرانه بر خدعهٔ حربیه ترتیب و جناب حقه متوکل اولهرق باطاریه‌سنی کثیف بر اورمانده بر قاچ کون صاقلادقدن صوکره صربلرك آرقه‌سنه دوشمش و کوندوزلری اورمانلرده اختفا ایدرك کیجه‌لری دشمن قافله‌لری آره‌سنده یولنه دوام ایله‌ك کسدیرمه طریقدن قرچوه‌یه واصل اولمش و بالآخره بوتون باطاریه‌سیله مناستره ورود ایتمشدر . حتی اوردونك طوپه اولان الك بیوك احتیاجنی قسماً تأمین ایتدیکی و سالف العرض سرکذشت خارق العاده‌سیله هیچ بکلنمدیکی بر زمانده اوردویه التحاق ایلدیکی ایچون عاصم بك مرحومك باطاریه‌سی (خداوردی) نامیله توسیم و شهید محترم مغفور تقدیر قلنمشدر . عاصم بك کندی باطاریه‌سیله مناستر و قوات میدان محاربه‌لرینه اشتراك ایتمش و دشمنك تفوق عددیسنه بناءً اورادن ده رجعت ایتدیکی زمان جانی و ناموسی کبی محافظه ایتدیکی تکمیل باطاریه‌سنی آولونیایه و اورادن ده استانبوله قدر کتیرمك کبی الحق تقدیره سزا بر موفقیت کوسترمشدر .

شهید عاصم بك

شهید عاصم بك بالقان حربندن اول درعهده ایتدیکی بالجمله وظائفده لیاقت و درایتنی اثبات ایتمش اولمقله برابر ۱۳۲۶ سنه‌سنده بر هیئت مخصوصه میاننده افغانستانه عزیمتله بر سنه قدر افغان امیری و شهزاده‌لری نزدنده اقامت ایدرك تلقی ایتدیکی امر اوزرینه درسعادته عودت ایلمشدر .

بالقانلر حربنك صوکلرنده انور پاشا حضرتلرینك اوزمانلر ارکان حربیه رئیسی بولوندیغی اوننجی قول اردوسیه التحاقله ایکنجی پایتختمز اولان ادرنه‌یه کیرنلر میاننده بولونمق سعادتنه مظهر اولمش و مصالحه‌یی متعاقب بونجه فداکارلقلرینه مکافاتاً یکی جسر مصطفی پاشا قائممقاملغنه تعیین قلنمشدر .

بو دفعه جهاد مقدسك اعلانی اوزرینه کوکلی اولهرق قافقاسیه‌یه عزیمت ایتمش و (اردهان) ك ضبطی هنکامنده واصل رتبهٔ شهادت اولمشدر .

سنی قورتارمق ایچین . . . .

— معزز وطنه —

نه ایچین ، معبد اسلامده بو آواز دعا ؟
نه بو جوشانیٔ ملت ، نه بو اشواق کزین ؟
نه ایچین والده‌لر اوغلی ایتمکده فدا ؟
نه ایچین سونکویه موقوف نیجه بیك دست متین ؟
سنك اوغرکده ، عزیز یورد ، سنی قورتارمق ایچین !

§

بو قدر قانلی دوکوشلرده دوشن شیر ژیان ،
بو قدر بیك طوپك آوازهٔ دهاش و درین ،
بو قدر مردلره درس ویرمکه لایق نسوان ،
بو قدر قهر و متاعب ایله ایمان یقین
سنك ، ای شانلی ، عزیز یورد ، سنی قورتارمق ایچین !

§

بو قدر جهد تعالی ، بو قدر خون حیات ،
بو قدر مرد جواندل ، بو قدر عهد و یمین ،
بو قدر آتش وجدان ، بو قدر سعی بلند ،
بو قدر اولمکه خواهش ، بو قدر آه و انین
سانا ای ، شانلی ، بیوك یورد ، سنی قورتارمق ایچین !

سالمه ثروت سیفی ۳۳۳ ، کوزتپه

سیبریاده «قراسنویارسق» شهرنده متفق عثمانلی ، آلمان و آوستریا و مجارستان ضابطانندن وفات ایدنلره بر خاطره اولمق اوزره آرقداشلری طرفندن انشا ایدلمش آبده‌در .

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Y18 I1 Kumandanı Yüzbaşı İzzet Efendi (6 Mart 331)

Y40 T1 Kumandanı Kıdemli Yüzbaşı İsmail Hakkı Efendi (9 Temmuz 331)

Aydın Jandarma Alayı'nın Denizli Taburu Kumandanı Binbaşı Fuad Bey (5 Eylül 332)

Y112 Kumandanı Kaymakam Mehmed Muhtar Bey. Tarih-i şehadeti: (9 Teşrin-i sânî 331)

Fırka 25 Sıhhiye Bölüğü Eczacısı Kıdemli Yüzbaşı Mehmed Âsaf Efendi (6 Kânun-ı sânî 333)

Y16 K10 Mülâzım-ı evveli İsmail Hakkı Efendi (7 Haziran 332)

Y29 T1 K5 Sahra Topçu Mülâzım-ı evvel Şefik Efendi (22 Mayıs 332)

Y93 K6 Kumandanı Yüzbaşı Mehmed Şevket Efendi (9 Şubat 330)

Y96 K11 Kumandanı Yüzbaşı Mustafa Fehmi Efendi (2 Kânun-ı sânî 330)

Y22 K2 Mülâzım-ı sânî Mehmed Vehbi Efendi (4 Temmuz 331)

Y13 K1 İhtiyat Mülâzım-ı sânîsi Yusuf Salâhaddin Efendi (19 Kânun-ı evvel 332)

Y56 K3 Kumandanı Yüzbaşı Mehmed Servet Efendi (26 Nisan 331)

Y44 K12 Mülâzım-ı sânîsi Hüsnü Efendi (19 Temmuz 331)

İzmir Jandarma Efrâd-ı Cedide Mektebi Muallimlerinden Mülâzım-ı evvel Şahabeddin Efendi (8 Ağustos 331)

Y12 K10 Kumandanı Mülâzım-ı evvel İbrahim Hakkı Efendi (28 Ağustos 331)

Y21 K5 Kumandanı Yüzbaşı Tahir Efendi (27 Temmuz 332)

مبارك شهيدلريمز

ى ١٢٢ قوماندانى قائمقام
محمد مختار بك
تاريخ شهادتى: (٩ تشرين ثانى ٣٣١)

آيدين ژاندارمه آلاينك دكزلى طابورى
قوماندانى بيكباشى فؤاد بك
(٥ ايلول ٣٣٢)

ى ٤٠ ط ١ قوماندانى قدملى يوزباشى
اسماعيل حقى افندى
(٩ تموز ٣٣١)

ى ١٨ ط ١ قوماندانى يوزباشى
عزت افندى
(٦ مارت ٣٣١)

ى ٩٣ ك ٦ قوماندانى يوزباشى
محمد شوكت افندى
(٩ شباط ٣٣٠)

ى ٢٩ ط ١ ك ٥ صحرا طوپچى
ملازم اول شفيق افندى
(٢٢ مايس ٣٣٢)

ى ١٦ ك ١٠ ملازم اول
اسماعيل حقى افندى
(٧ حزيران ٣٣٢)

فرقه ٢٥ صحيه بلوك اجزاجيسى قدملى
يوزباشى محمد آصف افندى
(٦ كانون ثانى ٣٣٣)

ى ٥٦ ك ٣ قوماندانى يوزباشى
محمد ثروت افندى
(٢٦ نيسان ٣٣١)

ى ١٣ ك ١ احتياط ملازم ثانيسى
يوسف صلاح الدين افندى
(١٩ كانون اول ٣٣٢)

ى ٢٢ ك ٢ ملازم ثانى
محمد وهبى افندى
(٤ تموز ٣٣١)

ى ٩٦ ك ١١ قوماندانى يوزباشى
مصطفى فهمى افندى
(٢ كانون ثانى ٣٣٠)

ى ٢١ ك ٥ قوماندانى يوزباشى
طاهر افندى
(٢٧ تموز ٣٣٢)

ى ١٢ ك ١٠ قوماندانى ملازم اول
ابراهيم حقى افندى
(٢٨ اغستوس ٣٣١)

ازمير ژاندارمه افراد جديده مكتبى معلملرندن
ملازم اول شهاب الدين افندى
(٨ اغستوس ٣٣١)

ى ٤٤ ك ١٢ ملازم ثانيسى
حسنى افندى
(١٩ تموز ٣٣١)

ŞEHİT KERENDLİLERİN HAK-İ PÂYİNE [*]:

Bir avuçluk fevciniz içinde ve ilk fevc olarak cihada iştirak ve bahtsız İran'ın yüzünü güldürmek ve menafi-i müştereke-i İslamiyeye hizmet etmek için yola çıktınız! Talimi yüksek, sırtı kaba, ayağı sağlam, yüzü gözü mahfuz düşman karşısında çıplak fakat aşk-ı itila ve sevda-yı defa'atle mücehhez olarak harp ettiniz! Ve Osmanlı kardeşlerinizle omuz omuza harp ederek evvelen ittihad-ı İslama mani olmaya çalışan düşmanları mağlup ettiniz, saniyen onları siperleriniz önünde erittiniz! Ve mevkinizi şerefinizi i'la ettiniz!

Zavallı Müslümanların zavallı yavruları! Sizler bugün alem-i nifak ve gülftegumuzdan kurtuldunuz! Şehit oldunuz! Yükseldiniz! Artık ne sünnî, ne şiî bir hocanın başınızda İranlı veya Osmanlı bir mukamele hazirundan tezkiye ve sualine ve telkin ve irae tarikine muhtaç değilsiniz! Ne gassalın eli, ne de bir ahond nefesi size yetişebilir, Kur'an'ın arkasına düştünüz! Hiçbir ferdin muavenetine muhtac olmadan vasıl-ı ilallah oldunuz. Şimdi de Osmanlı şehit kardeşlerinize sarılmış yatıyorsunuz. İstihkamda beraber idiniz. Kanınız da birbirine karıştı. Açılan büyük bir çukura beşiniz, onunuz bila tefrik-i cinsiyet hep birlikte kucak kucağa yatırıldı. Yalnız kıbleye tevcih-i vaz'ınız kafi görüldü. Kalplerinizi bıraktığınız çukura sünnî, şiî, aliyyullahî fakat yalnız müslüman girdi. Oraya Rus girmedi ve giremez. Kur'an'a temessük ederek kan döktüğünüz siperlerde de yalnız sizler vardı. Başkaları değil. Bu kanların döküldüğü topraklarda bir unsur-ı cedid neşv ü nema bulacaktır ki kabrinizi, siperinizi de onlar bekleyecek. Ve onlar da kanlarıyla bu toprağı ihya edecektir.

Irak cephesinde: Esir edilen İngiliz zabitleri

Sünnî, Şiî, Aliyyüllahî hocalar sükut edin! Şehitler peygamber ile konuşuyor. Ey dünyada İslamlara pişva olan sizler! Bu şehitlerden istiane-i şefaat edin çünkü onlar şu halde sizlerden de mukaddes ve karib-i Hüda'dır. Onlar ruhlarıyla yalnız Kur'an'a sarılmış ve o kuvvetle cennete uçmuş, sizlerin ayağı henüz yerde, akıbetiniz ise sual-i kabirde vereceğiniz uzun imtihanlara bağlı ve meçhul.

Irak cephesinde: Esir edilen İngiliz efradından bir kısmı

İngiliz medeniyetine bir numune!... Düşman (Radolyos)u bombardıman ettiği esnada 35 santimetrelik mermilerle biri erkek dördü kadın ve beşi de ufak kız çocuğu olarak on bi-günahî adama göndermek suretiyle ibraz-ı kahramani etmiştir

[*] Kerend İran'ın Kirmanşah vilayeti dahilinde küçük bir kasabadır. Ahalisi Kürttür. Mezhepleri aliyyüllahîdir. Osmanlı zabitanı nezaretinde teşkil ve talim edilen İran'ın yeni nizam ordusunun ilk taburu Kerendlilerdendir. Silah altına alınmış ve harbe sevk olunmuş idi. Pek iyi harp ettiler.

شهید كرندلیلرك خاكپایه: [*]

بر آووجلق فوجكز ایچنده و ایلك فوج اوله‌رق جهاده اشتراك و بختسز ایرانك یوزینی كولدیرمك ومنافع مشتركهٔ اسلامیه‌یه خدمت ایتمك ایچون یوله چیقدیكز! تعلیمی یوكسك، صرتی قبا، آیاغی صاغلام، یوزی كوزی محفوظ دشمن قارشیسنده چپلاق فقط عشق اعتلا وسودای دفاعله مجهز اوله‌رق حرب ایتدیكز! وعثمانلی قرداشلریكزله اوموز، اوموزه حرب ایدرك اولاً اتحاد اسلامه مانع اولمغه چالیشان دشمنلری مغلوب ایتدیكز، ثانیاً آنلری سپرلریكز اوكنده اریتدیكز! و موقعكزی شرفكزی اعلا ایتدیكز!

عراق جبهه‌سنده: اسیر ایدیلان انكلیز ضابطلری

زوالی مسلمانلرك زوالی یاورولری! سزلر بوكون عالم نفاق وكفتكومزدن قورتولدیكز! شهید اولدیكز! یوكسلدیكز! ارتق نه سنی، نه شیعی برخواجه‌نك باشیكزده ایرانلی و یا عثمانلی بر مقامله حاضروندن تذكیه وسؤاله وتلقین واراءه طریقنه محتاج دكلسیكز! نه غسالك الی، نه‌ده بر آخوند نفسی سزه یتیشه‌بیلیر، قرآنك آرقه‌سنه دوشدیكز! هیچ بر فردك معاونتنه محتاج اولمادن واصل الی الله اولدیكز. شمدی‌ده عثمانلی شهید قارداشلریكزه صارلمش یاتیورسكز. استحكامده برابر ایدیكز. قانیكزده بربرینه قاریشدی. آچیلان بویوك بر چقوره بشیكز، اونیكز بلاتفریق جنسیت هپ برلكده قوجاق قوجاغه یاتیرلدی. یالكز قبله‌یه توجیه وضعكز كافی كورولدی. قالبلركزی براقدیغكز چقوره سنی، شیعی، علی اللهی فقط یالكز مسلمان كیردی. اورایه روس كیرمدی وكیره‌مز. قرآنه تمسك ایدرك قان دوكدیككز سپرلرده‌ده یالكز سزلر واردی. باشقه‌لری دكل. بو قانلرك دوكولدیكی طوپراقلرده برعنصر جدید نشو ونما بوله‌جقدر كه قبریكزی، سپریكزی ده اونلر بكله‌یه‌جك. و آنلرده قانلریله بو طوپراغی احیا ایده‌جكدر.

عراق جبهه‌سنده: اسیر ایدیلان انكلیز افرادندن بر قسمی

سنی، شیعی، علی اللهی خواجه‌لر سكوت ایدك! شهیدلر پیغمبر ایله قونوشیور. ای دنیاده اسلاملره پیشوا اولان سزلر! بو شهیدلردن استعانهٔ شفاعت ایدك چونكه آنلر شو حالده سزلردن‌ده مقدس و قریب خدادر. اونلر روحلریله یالكز قرآنه صارلمش واو قوتله جنته اوچمش، سزلرك آیاغی هنوز یرده، عاقبتكز ایسه سؤال قبرده ویره‌جككز اوزون امتحانلره باغلی ومجهول.

انكلیز مدنیتنه بر نمونه!... دشمن (رادولیوس)ی بومباردمان ایتدیكی اثناده ۳۵ سانتیمترولك مرمیلرله بری اركك دردی قادین و بشیده اوفاق قز چوجغی اوله‌رق اون بیكناهی عدمه كوندرمك صورتیله ابراز قهرمانی ایتمشدر

[*] كرند ایرانك كرمانشاه ولایتی داخلنده كوچك بر قصبه‌در. اهالیسی كرددر. مذهبلری علی اللهیدر. عثمانلی ضابطلری نظارتنده تشكیل و تعلیم ایدیلن ایرانك یكی نظام اردوسنك ایلك طابوری كرندلیلردندر. سلاح آلتنه آلنمش و حربه سوق اولنمش ایدی. پك ایی حرب ایتدیلر.

Topkapı Saray-ı Hümayunu Meydanı'nda

MÜZE-İ ASKERÎ-İ OSMANÎ

[Tarihî, fennî, sınaî]

Evvelce Sultanahmed meydanında bulunan "Yeniçeri Müzesi" ile tevhid edilmiştir

"Askerî Müzesi" perşembe, pazar ve salı günleri vasatî saat (10)dan (4)e kadar yerli ve ecnebi umuma ve muhadderat-ı Osmaniyeye açıktır.

Duhuliye ücreti: Cuma günleri (100) para, eyyam-ı sairede (4) kuruştur.

"Askerî Müzesi" Devlet-i Osmaniye'nin bunca asırlık mefahir-i askeriye ve harbiyesini, selatin-i izam ve namdar serdar ve kumandanlarımız ve guzat ve şühedamızın şanlı kılıçlar ve silahlar ve kıymettar zırhlar, miğferler ve kalkanlarını vesair yadigarlarını, ordu-yı Osmanî'nin mamulat-ı milliye ve iğtinamat-ı harbiyeden eski ve yeni her nev top ve tüfenk ve mermiyatı ve esliha-i sairesi koleksiyonlarıyla tabl, kürs ve tuğ ve alemlerini vesair eşya-yı muhtelife-i askeriyesini ve bilhassa ehl-i salib muharebatıyla muharebat-ı sairedeki iğtinamat-ı mütenevviasını ve her türlü sancak ve bayraklarını, muharebat ve padişahan ve meşahir-i askeriyemizin tablo ve resimlerini ve her devre ait Osmanlı kıyafet-i askeriyesiyle asakir-i ecnebiye esliha ve kıyafetlerini ve harb-i hâzır-ı umumîye ait hatırat ve yadigarları ve iğtinamatı ihtiva etmektedir. Şan ve satvet, kudret ve mehabetleriyle nice iklimler feth eyleyerek bütün cihan-ı askerîyi hayretlere uğratmış kahraman ecdadımızın havass-ı merdane ve cengaveranesine varis Osmanlılar bu müessese-i cedide-i milliyemizin ziyaretine şitab buyurarak orada kahraman babalarının asar-ı celadet ve şevketinden ibret almalıdır.

Ahiren müze medhali civarında yeniden tertib ve küşad edilen endaht salonunda hava tüfenkleri, tabancaları ve harp tüfenkleri ile oda endahtları icra edilir.

Müze-i Askerî Sineması

Elektrikle tenvir edilen askerî müzesi sinemasında her türlü harp kurdelaları gösterilir.

"Mehterhane-i Hakanî" öğle vakti müze pişgahında ve badehu müze ve müze sineması dahilinde terennüm ve teganni eder.

Sinema duhuliyesi: Birinci mevki 8, ikinci mevki 6, üçüncü mevki 4 kuruştur.

RESNE FOTOĞRAFHANESİ

Rahmizade Bahaeddin

Bab-ı Âli karşısında numro: 15, Telefon: İstanbul – 237

طوپقپو سرای همایونی میدانده

موزهٔ عسکریٔ عثمانی

[تاریخی، فنی، صنائی]

اولجه سلطان احمد میدانده بولنان «یکیچری موزه‌سی» ایله توحید ایدلمشدر

«عسکری موزه‌سی» پنجشنبه، بازار و صالی کونلری وسطی ساعت (١٠)دن (٤)ه قدر یرلی و اجنبی عمومه و مخدرات عثمانیه‌یه آچیقدر.

دخولیه اجرتی: جمعه کونلری (١٠٠) پاره، ایام سائره‌ده (٤) غروشدر.

«عسکری موزه‌سی»: دولت عثمانیه‌نک بونجه عصرلق مفاخر عسکریه و حربیه‌سنی، سلاطین عظام و نامدار سردار و قوماندانلرمز و غزات و شهدامزک شانلی قلیجلر و سلاحلر و قیمتدار زرهلر، مغفرلر و قالقانلرینی و سائر یادکارلرینی، اردوی عثمانینک معمولات ملیه و اغتنامات حربیه‌دن اسکی و یکی هر نوع طوپ و تفنک و مرمیاتی و اسلحهٔ سائره‌سی قوللکسیونلریله طبل، کورس و طوغ و علملرینی و سائر اشیای مختلفهٔ عسکریه‌سنی و بالخاصه اهل صلیب محاربانیله محاربات سائره‌ده‌کی اغتنامات متنوعه‌سنی و هر دورلو سنجاق و بایراقلرینی، محاربات و پادشاهان و مشاهیر عسکریه‌مزک تابلو و رسملرینی و هر دوره عائد عثمانلی قیافت عسکریه‌سیله عساکر اجنبیه اسلحه و قیافتلرینی و حرب حاضر عمومی‌یه عائد خاطرات و یادکارلری و اغتناماتی احتوا ایتمکده‌در. شان و سطوت، قدرت و مهابتلریله نیجه اقلیملر فتح ایلیه‌رک بتون جهان عسکری‌یی حیرتلره اوغراتمش قهرمان اجدادمزک خواص مردانه و جنکاورانه‌سنه وارث عثمانلیلر بو مؤسسهٔ جدیدهٔ ملیه‌مزک زیارتنه شتاب بیوره‌رق اوراده قهرمان بابالرینک آثار جلادت و شوکتندن عبرت آلملیدر.

اخیراً موزه مدخلی جوارنده یکیدن ترتیب و کشاد ایدیلن انداخت صالوننده هوا تفنکلری، طبانجه‌لری و حرب تفنکلری ایله اوطه انداختلری اجرا ایدیلیر.

موزهٔ عسکری سینه‌ماسی

الکتریقله تنویر ایدیلن عسکری موزه‌سی سینه‌ماسنده هر دورلو حرب قورده‌لالری کوستریلور.
«مهترخانهٔ خاقانی» اوکله وقتی موزه پیشکاهنده و بعده موزه و موزه سینه‌ماسی داخلنده ترنم و تغنی ایدر.
سینه‌ما دخولیه‌سی: برنجی موقع ٨، ایکنجی موقع ٦، اوچنجی موقع ٤ غروشدر.

رسنه فوطوغرافخانه‌سی

رحمی زاده: بهاء الدین

باب عالی قارشیسنده نومرو: ١٥ . تلفون: استانبول — ٢٣٧

Eşya-yı Askeriye Anonim Ticaret Şirketi

Ordu-Donanma Pazarı

Yeni postahane karşısında Hamidiye Türbesi Caddesinde numro 24-26

Telgraf adresi
Ordu-Donanma Pazarı

Telefon numarası
1907

Berrî ve bahrî bi'l-umum zabitana ve mekteblilere mahsus bir müessese olup tuhafiye, serraciye, kavafiye, terzihane dairelerini muhtevîdir.

Tuhafiye: Fanila, çorap, mendil, gömlek, lavanta, kolonya, termos, matara, kalpak, son numune üzre kabalaklar, müstensih kutuları, seyyar karyola manevra, sandukları, çadırlar, çadır mobleleri, battaniye, yasdık, yorgan, cibinlik, portatif filtreler, son numune üzre uzun ve kısa meçler vesaire.

Saraciye: Eğer takımları, araba koşum takımları, manevra kemerleri, son numune üzre meçler içün kemer, süngülük askı kayışları, rovelver kılıfları, her boyda harita çantaları, hurç ve telatin sandıkları vesaire.

Kavafiye: Askerî ve sivil potinler, çizmeler, su geçmez nev'den uzun potinler, keterler ve Rus lastikleri mevcud olup arzu edilen formada sipariş üzerine dahi ayakkabları yapılmakdadır.

Terzihane: Askerî ve sivil cümleyi memnun edecek bir hal-i mükemmeliyetde olup her nev'i kumaşlar mevcuddur. Mallar metîn, fiyatlar nisbeten ehvendir.

Sağlam ve zarif her nev'i ayakkabları,

Eşya-yı askeriye, lastik, çay vesaire...

Toptan – Perakende

Telefon: İstanbul 40

BEKİRZADE HACI EMİR HASAN TİCARETHANESİ

İstanbul-Bahçekapu birinci vakıf han

(fiyatlar ehven ve maktu'dur)

Şubesi: Yeni postahane
karşısında numro 36

اشیای عسکریه آنونیم تجارت شرکتی

اردو — دوننما بازاری

یکی پوسته‌خانه قارشیسنده حمیدیه تربه‌سی جاده‌سنده نومرو ۲۴—۲۶

تلفون نومروسی
۱۹۰۷

تلغراف آدرسی
اردو — دوننما بازاری

بری و بحری بالعموم ضابطانه و مکتبلیلره مخصوص بر مؤسسه اولوب تحافیه، سراجیه، قوافیه، ترزیخانه دائره‌لرینی محتویدر.

تحافیه: فانیله، چوراب، مندیل، کوملك، لوانطه، قولونیا، ترموس، مطره، قالپاق، صوك نمونه اوزره قبالاقلر، مستنسخ قوطولری، سیار قاریوله مانوره، صندوقلری، چادرلر، چادر موبله‌لری، بطانیه، یاصدیق، یورغان، جبنلك، پورتاتیف فیلتره‌لر، صوك نمونه اوزره اوزون و قیصه مچلر وسائره.

سراجیه: اکر طاقملری، آرابه قوشوم طاقملری، مانوره کمرلری، صوك نمونه اوزره مچلر ایچون کمر، سونکولك آصقی قایشلری، رووولور قلیفلری، هر بویده خریطه چانطه‌لری، خورج و تلاتین صندقلر و سائره.

قوافیه: عسکری و سیویل پوطینلر، چیزمه‌لر، صو کچمز نوعدن اوزون پوطینلر، کته‌لر و روس لاستیکلری موجود اولوب آرزو ایدیلن فورمده سپارش اوزرینه دخی آیاق قابلری یاپلمقده‌در.

ترزیخانه: عسکری و سیویل جمله‌یی ممنون ایده‌جك بر حال مکملیتده اولوب هر نوع قماشلر موجوددر. ماللر متین، فیئاتلر نسبةً اهوندر.

صاغلام و ظریف هر نوع آیاق قابلری،
اشیای عسکریه، لاستیك، چای وسائره...

طوپدن — پراکنده

تلفون: استانبول ٤٠

بکرزاده حاجی امیرحسن تجارتخانه‌سی

استانبول — بغچه‌قپو برنجی وقف خان

(فیئاتلر اهون و مقطوعدر)

شعبه‌سی یکی پوسته‌خانه
قارشوسنده نومرو ۳٦

ييل — ٢ | صايي — ١٩

حرب مجموعه سی

شعبان ١٣٣٥ | مايس ١٣٣٣